

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B**

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/891,

13. märts 2017,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 543/2011

(ELT L 138, 25.5.2017, lk 4)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2018/1145, 7. juuni 2018	L 208	1	17.8.2018
► <u>M2</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/743, 30. märts 2020	L 176	1	5.6.2020
► <u>M3</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/652, 10. veebruar 2021	L 135	4	21.4.2021

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/891,

13. märts 2017,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 543/2011

I JAOTIS

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega täiendatakse määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas, nagu on osutatud kõnealuse määruse artikli 1 lõike 2 punktides i ja j, kuid välja arvatud turustamisstandardite osas, ning täiendatakse määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas.

Käesoleva määruse II jaotist kohaldatakse siiski üksnes nende puu- ja köögiviljasektori toodete suhtes, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõike 2 punktis i ja mis on ette nähtud töötlemiseks.

II JAOTIS

TOOTJAORGANISATSIOONID

I PEATÜKK

Nõuded ja tunnustamine

1. ja g u

Mõisted

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „tootja“ – põllumajandustootja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 ⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses ning kes toodab puu- ja köögivilja, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõike 2 punktis i, ning puu- ja köögivilja, mis on ette nähtud üksnes töötlemiseks;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

▼B

- b) „tootjaliige“ – tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu liikmeks olev tootja või tootjate asutatud juriidiline isik;
- c) „tütarettevõtja“ – äriühing, mille osanikuks on või mille kapitali omab üks või mitu tootjaorganisatsiooni või nende liitu ning mis aitab kaasa tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu eesmärkide saavutamisele;
- d) „riikidevaheline tootjaorganisatsioon“ – organisatsioon, millesse kuuluvatest tootjatest vähemalt üks asub muus liikmesriigis kui see, kus asub organisatsiooni peakontor;

▼M1

- e) „riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit“ – tootjaorganisatsioonide liit, millesse kuuluvatest organisatsioonidest või liitudest vähemalt üks asub muus liikmesriigis kui see, kus asub liidu peakontor;

▼B

- f) „meede“ – üks järgmistest:
 - i) tegevus, mille eesmärk on tootmise planeerimine, sh investeringud materiaalsesse varasse;
 - ii) tegevus, mille eesmärk on nii värskete kui ka töödeldud toodete kvaliteedi parandamine ja säilitamine, sh investeringud materiaalsesse varasse;
 - iii) tegevus, mille eesmärk on toodete kaubandusliku väärtuse suurendamine ja nende turustamise parandamine, sh investeringud materiaalsesse varasse, samuti värskete ja töödeldud toodete müügi edendamine, müügiedendust mittehõlmav teavitustegevus ja punkti vi alla kuuluv teavitustegevus;
 - iv) teadusuuringud ja eksperimentaalne tootmistegevus, sh investeeringud materiaalsesse varasse;
 - v) koolitus ja parimate tavade vahetamine, v.a punkti vi alla kuuluv koolitus, ning tegevus, mille eesmärk on edendada juurdepääsu nõuandeteenustele ja tehnilisele abile;
 - vi) määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimeses lõigus loetletud kriisiennetuse ja -ohje meetmed;
 - vii) keskkonnameetmed, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 5, sh investeeringud materiaalsesse varasse;
 - viii) muu tegevus, sh investeeringud materiaalsesse varasse, mis ei ole punktide i–vii alla kuuluv tegevus ja mis on kooskõlas ühe või mitme määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 osutatud eesmärgiga;
- g) „tegevus“ – konkreetne toiming või vahend, mille eesmärk on aidata kaasa ühe või mitme määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamisele;

▼B

- h) „investeeringud materiaalsesse varasse“ – materiaalse põhivara soetamine, mille eesmärk on aidata kaasa ühe või mitme määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamisele;
- i) „kõrvalsaadus“ – toode, mis on saadud puu- ja köögiviljatoote valmistamisel ja millel on positiivne majanduslik väärtus, kuid mis ei ole põhitooide;
- j) „valmistamine“ – sellised puu- ja köögivilja valmistamisega seotud toimingud nagu puhastamine, lõikamine, koorimine, korrastamine ja kuivatamine, mille tulemusena ei muudeta puu- ja köögivilja töödeldud puu- ja köögiviljaks;
- k) „tootmisharudevaheline“ – määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõike 3 punktis b osutatu kohaselt ühe või mitme kõnealuse määruse artikli 157 lõike 1 punktis c osutatud ja liikmesriigi poolt heakskiidetud eesmärgi järgimine ning selle eesmärgi (nende eesmärkide) ühine elluviimine tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu ja vähemalt ühe toiduainete töötlemis- või turustusahelas tegutseva muu ettevõtja poolt;
- l) „alusnäitaja“ – mis tahes kavade koostamise perioodi alguse olukorda või suundumust kajastav näitaja, mis võib anda kasulikku teavet:
- i) sellise lähteolukorra analüüsimisel, mille põhjal määrata kindlaks riiklik strateegia säästvate rakenduskavade või rakenduskava koostamiseks;
 - ii) võrdlusalusena, mille põhjal riikliku strateegia või rakenduskava tulemusi ja mõju hinnata, või
 - iii) võrdlusalusena, mille põhjal riikliku strateegia või rakenduskava tulemusi ja mõju tõlgendada;
- m) „erikulud“ – lisakulud, mis arvutatakse tavakulude ja tegelikult kantud kulude vahena ning mis väljendavad tegevuse tulemusena saamata jäänud sissetulekut ning mis ei ole ei lisasissetulek ega kulude kokkuhoiust saadav tulu.

2. jagu

Tunnustamiskriteeriumid ja muud nõuded*Artikkel 3***Tootjaorganisatsioonide õiguslik seisund**

Liikmesriigid, võttes arvesse oma riiklike õigus- ja haldusstruktuure, määratlevad juriidilised isikud, kes võivad määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 kohaselt tunnustamist taotleda. Vajaduse korral kehtestavad nad ka sätteid, milles käsitletakse kõnealuste juriidiliste isikute selgelt määratletud osasid, kes võivad kõnealuse artikli kohaselt tunnustamist taotleda. Liikmesriigid võivad vastu võtta tootjaorganisatsioonide tunnustamist käsitlevad lisaeeskirjad ning eeskirjad selliste juriidiliste isikute kohta, kes võivad taotleda enda tootjaorganisatsioonina tunnustamist.

▼B*Artikkel 4***Hõlmatud tooted**

1. Liikmesriigid tunnustavad tootjaorganisatsioone tunnustamistootluses märgitud toote või tooterühma osas.
2. Liikmesriigid tunnustavad tootjaorganisatsioone üksnes töötlemiseks ettenähtud toote või tooterühma osas, kui tootjaorganisatsioonid suudavad kas tarnelepingute süsteemi kaudu või muul viisil tagada, et sellised tooted tarnitakse töötlemiseks.

*Artikkel 5***Liikmete miinimumarv**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti b kohaldamisel kehtestavad liikmesriigid tootjaorganisatsiooni liikmete miinimumarvu.

Tootjaorganisatsiooni liikmete miinimumarvu kehtestamisel võivad liikmesriigid ette näha, et kui tunnustamise taotleja ise koosneb täielikult või osaliselt sellistest liikmetest, kes on ise tootjatest koosnevad juriidilised isikud või tootjatest koosnevate juriidiliste isikute selgelt määratletud osad, võib tootjate miinimumarvu arvutada nende tootjate arvu põhjal, kes on ühinenud vastava juriidilise isiku või vastavate juriidiliste isikute selgelt määratletud osadega.

*Artikkel 6***Liikmesuse miinimumkestus**

1. Tootja peab tootjaorganisatsiooni liikmeks olema vähemalt ühe aasta.
2. Liikmesuse lõpetamisest tuleb organisatsioonile kirjalikult teatada. Liikmesriigid kehtestavad sellise teatamise jaoks kuni kuue kuu pikkuse teatamistähtaaja ning sellise loobumise jõustumiskuupäeva.

*Artikkel 7***Tootjaorganisatsioonide struktuur ja tegevus**

Liikmesriigid kontrollivad, et tootjaorganisatsioonide käsutuses on personal, infrastruktuur ja varustus, mida on vaja määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 152, 154 ja 160 sätestatud nõuete täitmiseks ja selleks, et täita oma peamisi ülesandeid eelkõige seoses järgmisega:

- a) oma liikmete toodangu tundmine;
- b) oma liikmete toodangu kogumise, sorteerimise, ladustamise ja pakendamise tehnilised vahendid;
- c) oma liikmete toodangu turustamine;

▼B

- d) äritegevuse ja eelarve haldamine ning
- e) siseriiklikku õigust järgiv keskne kulupõhine raamatupidamisarvestus ja arvete väljastamise süsteem.

*Artikkel 8***Turustatava toodangu väärtus või maht**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti b kohaldamisel arvutatakse turustatava toodangu väärtus või maht samal alusel nagu käesoleva määruse artiklites 22 ja 23 sätestatud turustatava toodangu väärtus.
2. Olukorras, kus tootjaorganisatsiooni liikmel ei ole varasemaid, lõike 1 kohaldamiseks vajalikke piisavaid andmeid turustatud toodangu kohta, on turustatava toodangu väärtus võrdne 12 järjestikuse kuu jooksul turustatud toodangu tegeliku väärtusega. Need 12 kuud peavad langema kolmeaastasesse ajavahemikku, mis eelneb tunnustamisaotluse esitamise aastale.

*Artikkel 9***Turustatud toodangu minimaalne väärtus**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti b kohaldamisel sätestavad liikmesriigid lisaks tootjaorganisatsiooni liikmete miinimumarvule organisatsiooni poolt rakenduskava kohaldamise käigus turustatava toodangu minimaalse väärtuse.

*Artikkel 10***Tehniliste vahendite olemasolu**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti c ja käesoleva määruse artikli 7 punkti b kohaldamisel käsitatakse tootjaorganisatsiooni, keda on tunnustatud toote suhtes, mille puhul on vajalik tehniliste vahendite kasutamine, oma kohustust täitvana, kui tal endal või tema liikmetel, tütarettevõtjatel või tootjaorganisatsioonide liidul on piisaval hulgal tehnilisi vahendeid või kui ta kasutab neid allhanke korras.

*Artikkel 11***Tootjaorganisatsioonide põhitegevus**

1. Tootjaorganisatsiooni põhitegevus peab olema seotud tarnete koondamise ja oma liikmete toodetud selliste toodete turuleviimisega, mille suhtes teda on tunnustatud.

Esimeses lõigus osutatud turuleviimisega peavad tegelema tootjaorganisatsioonid ise või juhul, kui tegemist on artikli 13 kohase allhankega, peab turuleviimine toimuma tootjaorganisatsiooni kontrolli all. Turuleviimine hõlmab muu hulgas otsust müüdava toote ja müügiviisi kohta ning juhul kui tegemist ei ole oksjonimüügiga, ka toote koguse ja hinna läbirääkimise kohta.

▼B

Tootjaorganisatsioonid säilitavad vähemalt viis aastat dokumente, sealhulgas raamatupidamisdokumente, mis tõendavad, et tootjaorganisatsioon koondas pakutava toote tarned ja viis turule oma liikmete neid tooteid, mille osas tootjaorganisatsiooni on tunnustatud.

2. Tootjaorganisatsioon võib müüa selliste tootjate tooteid, kes ei ole tootjaorganisatsiooni ega tootjaorganisatsioonide liidu liikmed, kui kõnealust organisatsiooni on nende toodete suhtes tunnustatud ning tingimusel, et kõnealuse tegevuse majanduslik väärtus on madalam organisatsiooni turustatud toodangu väärtusest, mis on arvatud artikli 22 alusel.

3. Teiselt tootjaorganisatsioonilt otse ostetud puu- ja köögiviljade ning selliste toodete turustamist, mille suhtes tootjaorganisatsiooni ei ole tunnustatud, ei käsitata tootjaorganisatsiooni tegevuse osana.

4. Kui kohaldatakse artikli 22 lõiget 8, kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 2 *mutatis mutandis* asjaomaste tüarettevõtjate suhtes.

▼M1*Artikkel 12***Toodangu turustamine väljaspool tootjaorganisatsiooni**

1. Kui tootjaorganisatsioon seda oma põhikirjas lubab ja kui see on kooskõlas liikmesriigi ja tootjaorganisatsiooni sätestatud tingimustega, võivad tootjaliikmed:

- a) müüa otse või väljaspool oma põllumajanduslikku majapidamist tarbijatele tooteid nende oma tarbeks;
- b) turustada ise või oma organisatsiooni määratud teise tootjaorganisatsiooni kaudu asjaomaseid tooteid kogustes, mis on mahu või väärtuse poolest nende organisatsioonis turustatava asjaomase toodangu mahu või väärtusega võrreldes vähetähtsad;
- c) turustada ise või oma tootjaorganisatsiooni määratud teise tootjaorganisatsiooni kaudu tooteid, mis nende omaduste või tootjaliikmete toodangu piiratud mahu või väärtuse tõttu ei kuulu tavaliselt tootjaorganisatsiooni äritegevuse alla.

2. Tootjaliikmete poolt lõike 1 kohaselt väljaspool tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu maht või väärtus ei tohi ületada 25 % iga tootjaliikme turustatavast toodangust.

Liikmesriigid võivad siiski kehtestada esimeses lõigus osutatust madalama protsendimäära, mille ulatuses tootjaliikmed võivad turustada toodangut väljaspool tootjaorganisatsiooni. Liikmesriigid võivad kõnealust määra suurendada 40 %-ni juhul, kui tooted on hõlmatud nõukogu määrusega (EÜ) nr 834/2007⁽¹⁾ või juhul kui tootjaliikmed turustavad toodangut nende enda tootjaorganisatsiooni poolt määratud teise tootjaorganisatsiooni kaudu.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

▼B*Artikkel 13***Allhanked**

1. Tegevus, mida liikmesriik võib määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 155 kohaselt lubada korraldada allhanke korras, peab olema seotud kõnealuse määruse artikli 152 lõike 1 punktis c sätestatud eesmärkidega ning võib muu hulgas hõlmata tootjaorganisatsiooni liikmete toodangu kogumist, ladustamist, pakkimist ja turustamist.

▼M3

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 155 kohaldamisel hõlmab mõiste „tütarettevõtja“ kõiki tütarettevõtjate keti üksusi. Liikmesriigid võivad siiski välistada tegevuse korraldamise allhankena tütarettevõtjate keti üksuse kaudu.

2. Tegevust allhanke korras korraldab tootjaorganisatsioon lepitakse asjaomase tegevuse läbiviimiseks teise majandusüksusega (sh ühe või mitme tema liikme või tütarettevõtjaga või tütarettevõtjate keti üksusega) kirjalikult kokku tegevuse ärilises korralduses ning teeb seda lepingu, kokkuleppe või vastastikuse protokolliga vormis. Tootjaorganisatsioon jääb vastutavaks allhanke korras korraldatud tegevuse tagamise ning selleks sõlmitud kaubanduskokkuleppe täieliku halduskontrolli ja järelevalve eest.

Tegevust tuleb siiski käsitada tootjaorganisatsiooni poolt teostatud tegevusena, kui seda viib läbi tootjaorganisatsioonide liit või ühistu, kelle liikmed ise on ühistu liikmed, mille liige on tootjaorganisatsioon, või tütarettevõtja või tütarettevõtjate keti üksus, kes vastab artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 % nõudele.

▼B

3. Lõike 2 esimeses lõigus osutatud üldist kontrolli ja järelevalvet tuleb teha tõhusalt ning selle käigus tuleb nõuda, et allhankeleping, kokkulepe või protokoll:

- a) võimaldab tootjaorganisatsioonil jagada siduvaid juhtnööre ja sisaldab sätteid, mis võimaldavad tootjaorganisatsioonil lepingut, kokkulepet või protokolliga lõpetada, kui teenusepakkuja ei täida asjaomase allhankelepingu tingimusi;
- b) sätestab üksikasjalikud tingimused, sealhulgas korrapärased aruandluskohustused ja tähtajad, mis võimaldavad tootjaorganisatsioonil allhanke korras korraldatud tegevust tõhusalt kontrollida.

Tootjaorganisatsioon peab allhankelepinguid, kokkuleppeid või protokolle, samuti esimese lõigu punktis b osutatud aruandeid hoidma järelekontrolli võimaldamiseks alles vähemalt viis aastat ja need peavad olema kättesaadavad liikmetele soovi korral kättesaadavad.

Artikkel 14

Riikidevahelised tootjaorganisatsioonid

1. Riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor peab asuma liikmesriigis, kus organisatsioon turustab enamiku oma toodangust (toodangu väärtus peab olema arvatud vastavalt artiklitele 22 ja 23).

Kui asjaomased liikmesriigid selles kokku lepivad, võib teise võimalusena asutada peakontori liikmesriigis, kus paikneb enamik tootjaorganisatsiooni liikmetest.

2. Kui riikidevaheline tootjaorganisatsioon kohaldab rakenduskava ja on esitanud taotluse uue rakenduskava elluviimiseks, ning tema toodangut on turustatud enamasti mingis teises liikmesriigis, või kui tootjaorganisatsiooni enamik liikmetest paikneb mõnes teises liikmesriigis, aga mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor, peab peakontor jääma sellesse liikmesriiki ka kuni uue rakenduskava kohaldamise lõpuni.

Kui aga selle uue rakenduskava kohaldamise lõppedes on enamik toodangust ikka turustatud teises liikmesriigis või kui enamik liikmesorganisatsioonidest paikneb ikka teises liikmesriigis ja mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, tuleb peakontor üle viia sellesse teise liikmesriiki; seda ei tehta juhul, kui asjaomased liikmesriigid lepivad kokku, et peakontori asukohta ei muudeta.

3. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor, vastutab:

- a) riikidevahelise tootjaorganisatsiooni tunnustamise eest;
- b) riikidevahelise tootjaorganisatsiooni rakenduskava heakskiitmise eest;
- c) tunnustamistingimuste ning kontrolli- ja halduskaristuste süsteemi järgimise osas vajaliku halduskoostöö korraldamise eest teiste liikmesriikidega, kus on organisatsiooni liikmeid. Kõnealused teised liikmesriigid osutavad liikmesriigile, kus asub peakontor, õigeaegselt abi ning
- d) juhul kui liikmesriik, kelle territooriumil organisatsiooni liikmed asuvad, seda taotleb, esitavad nad kõik asjakohased dokumendid, sh kehtivad õigusaktid, mis on kättesaadavad ja mis on tõlgitud seda taotleva liikmesriigi ühte ametlikku keelde.

Artikkel 15

Tootjaorganisatsioonide ühinemine

1. Kui tootjaorganisatsioonid ühinevad, võtab ühinemise käigus moodustatud tootjaorganisatsioon iga üksiku ühinenud tootjaorganisatsiooni õigused ja kohustused üle. Liikmesriik tagab, et uus tootjaorganisatsioon vastab tunnustamiskriteeriumidele ning omistab organisatsioonile rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 22 osutatud unikaalsed identifitseerimissüsteemis kasutatava uue numbri.

Ühinemise käigus moodustatud tootjaorganisatsioon võib kasutada rakenduskavasid paralleelselt või eraldi kuni ühinemisjärge aasta 1. jaanuarini või ühendada rakenduskavad ühinemise hetkest.

▼B

Ühendatud rakenduskavade suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 34.

2. Erandina lõike 1 teisest lõigust võivad liikmesriigid tootjaorganisatsiooni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral lubada, et rakenduskavade kohaldamist jätkatakse paralleelselt kuni nende kavade lõppemiseni.

*Artikkel 16***Mittetootjatest liikmed**

1. Liikmesriigid võivad kokku leppida tingimustes, mille korral võib tootjaorganisatsiooni liikmeks võtta füüsilise või juriidilise isiku, kes ei ole tootja.

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste kindlaksmääramisel tagavad liikmesriigid eelkõige määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 153 lõike 2 punkti c ja artikli 159 punkti a alapunkti i järgimise.

3. Lõikes 1 osutatud füüsilised või juriidilised isikud:

a) ei ole hõlmatud tunnustamiskriteeriumidega;

b) ei saa liidu rahastatud meetmetest otsustada.

Liikmesriigid võivad kooskõlas lõikes 1 osutatud tingimustega piirata või keelata füüsiliste või juriidiliste isikute õigust hääletada rakendustunde käsitlevates küsimustes.

*Artikkel 17***Tootjaorganisatsioonide demokraatlik aruandekohustus**

1. Kui tootjaorganisatsiooni õigusstruktuur näeb kohaldatavate siseriiklike õigusnormide kohaselt ette demokraatliku aruandekohustuse, siis tuleb seda käsitada selle nõude täitmisena käesoleva määruse tähenduses, välja arvatud juhul, kui asjaomane liikmesriik otsustab teisiti.

2. Muu kui lõikes 1 osutatud tootjaorganisatsiooni puhul peavad liikmesriigid kehtestama hääleõiguste ning aktsia- ja kapitaliosaluse maksimaalse osakaalu, mida üks füüsiline või juriidiline isik võib tootjaorganisatsioonis omada. Hääleõiguste ning aktsia- ja kapitaliosaluse maksimaalne osakaal peab moodustama vastavalt kogu hääleõigustest ning aktsia- ja kapitaliosalusest alla 50 %.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid kehtestada, et ühe juriidilise isiku aktsia- ja kapitaliosalus tootjaorganisatsioonis ületab seda maksimaalset osakaalu; sel juhul peavad olema võetud meetmed, millega tagatakse, et kõnealune juriidiline isik mingil viisil oma võimu ei kuritarvita.

Erandina esimesest lõigust ning juhul kui tootjaorganisatsioonid rakendavad 17. mai 2014. aasta rakenduskava, kohaldatakse esimese lõigu kohaselt liikmesriigi kehtestatud aktsia- ja kapitaliosaluse maksimaalset osakaalu alles pärast kõnealuse rakenduskava kohaldamise lõpule viimist.

▼B

3. Liikmesriigi ametiasutused teevad riskianalüüsi tulemustest lähtuvalt hääleõiguste kasutuse ja aktsiaosaluse kontrollile. Juhul kui tootjaorganisatsiooni liikmed on ise juriidilised isikud, tuleb kontrollida nende füüsiliste või juriidiliste isikute identiteeti, kellele kuulub aktsia- või kapitaliosalus.

4. Kui tootjaorganisatsioon on mõne juriidilise isiku selgelt määratletud osa, võtavad liikmesriigid vastu meetmed, millega piiratakse või keelatakse kõnealusel juriidilisel isikul muuta, heaks kiita või tagasi lükata tootjaorganisatsiooni otsuseid.

3. jagu

Tootjaorganisatsioonide liidud*Artikkel 18***Tootjaorganisatsioonide liitude suhtes kohaldatavad tootjaorganisatsioonide eeskirjad**

Artikleid 3 ja 6, artikli 11 lõiget 3, artikleid 13, 15 ja 17 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootjaorganisatsioonide liitude suhtes. Kui tootjaorganisatsioonide liit müüb oma liikmeks oleva tootjaorganisatsiooni tooteid, kohaldatakse artikli 11 lõiget 2 *mutatis mutandis*.

*Artikkel 19***Tootjaorganisatsioonide liitude tunnustamine**

1. Liikmesriigid võivad tunnustada tootjaorganisatsioonide liite määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 156 kohaselt tunnustamistaotluses täpsustatud toodet või tooterühma käsitleva tegevuse suhtes juhul, kui tootjaorganisatsioonide liit on suuteline nimetatud tegevust tõhusalt teostama.

2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 156 kohaselt tunnustuse saanud tootjaorganisatsioonide liit võib teostada tootjaorganisatsiooni mis tahes tegevusi või täita selle ülesandeid isegi siis, kui asjaomaste toodete turustamist jätkavad selle liikmed.

3. Konkreetse toote või tooterühma ja tegevuse puhul peab tootjaorganisatsioon olema vaid ühe sellise tootjaorganisatsioonide liidu liige, mis kohaldab rakenduskava.

4. Liikmesriigid võivad tootjaorganisatsioonide liitude tunnustamise kohta vastu võtta täiendavaid eeskirju.

*Artikkel 20***Tootjaorganisatsioonide liitude liikmed, kes ei ole tootjaorganisatsioonid**

1. Liikmesriigid võivad määrata kindlaks tingimused, mille korral võib tootjaorganisatsioonide liidu liikmeks võtta füüsilise või juriidilise isiku, keda ei ole tootjaorganisatsioonina tunnustatud.

▼B

2. Tootjaorganisatsioonide tunnustatud liidu liikmed, kes ei ole tunnustatud tootjaorganisatsioonid:

a) ei ole hõlmatud tunnustamiskriteeriumidega;

b) ei saa liidu rahastatud meetmetest otsest kasu.

Liikmesriigid võivad lubada, piirata või keelata kõnealuste liikmete õigust hääletada rakenduskavasid käsitlevate otsuste üle.

*Artikkel 21***Riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit**

1. Riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor peab asuma liikmesriigis, kus liikmesorganisatsioon turustab enamiku oma toodangust.

Kui asjaomased liikmesriigid selles kokku lepivad, võib teise võimalusena asutada peakontori liikmesriigis, kus paikneb enamik liikmesorganisatsioonidest.

2. Kui riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit kohaldab rakenduskava ja on esitanud taotluse uue rakenduskava elluviimiseks, ning tema toodangut on turustatud enamasti mingis teises liikmesriigis, või kui enamik liikmesorganisatsioonidest paikneb mõnes teises liikmesriigis, aga mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, peab peakontor jääma sellesse liikmesriiki kuni uue rakenduskava kohaldamise lõpuni.

Kui aga selle uue rakenduskava kohaldamise lõppedes on enamik toodangust ikka turustatud teises liikmesriigis või kui enamik liikmesorganisatsioonidest paikneb ikka teises liikmesriigis ja mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, tuleb peakontor üle viia sellesse teise liikmesriiki; seda ei tehta juhul, kui asjaomased liikmesriigid lepivad kokku, et peakontori asukohta ei muudeta.

3. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, vastutab:

a) liidu tunnustamise eest;

b) vajaduse korral liidu rakenduskava heakskiitmise eest;

c) tunnustamistingimustele vastavuse, liidu liikmeks oleva tootjaorganisatsiooni poolse rakenduskava kohaldamise ning kontrolli- ja halduskaristuste süsteemi järgimiseks vajaliku halduskoostöö korraldamise eest teiste liikmesriikidega, kus asuvad liitu kuuluvad organisatsioonid. Kõnealused teised liikmesriigid abistavad vajalikul määral liikmesriiki, kus asub peakontor, ning

▼B

- d) juhul kui liikmesriik, kelle territooriumil organisatsiooni liikmed asuvad, seda taotleb, esitavad nad kõik asjakohased dokumendid, sh mis tahes kehtivad õigusaktid, mis on kättesaadavad ja mis on tõlgitud seda taotleva liikmesriigi ühte ametlikku keelde.

*II PEATÜKK***Rakendusfondid ja -kavad**

1. jagu

Turustatud toodangu väärtus*Artikkel 22***Arvutamise alus**

1. Tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu väärtust arvutatakse tootjaorganisatsiooni enda ja selle tootjaliikmete toodangu alusel ning üksnes selliste puu- ja köögiviljade toodangu põhjal, mille suhtes tootjaorganisatsiooni on tunnustatud. Turustatud toodangu väärtuse arvutamisel võib arvesse võtta puu- ja köögivilja, mis ei pea turustamisstandarditele vastama, kui kõnealuseid standardeid ei kohaldata.

Tootjaorganisatsioonide liidu turustatud toodangu väärtust arvutatakse tootjaorganisatsioonide liidu enda ja selle liikmesorganisatsioonide toodangu alusel ning üksnes selliste puu- ja köögiviljade toodangu põhjal, mille suhtes tootjaorganisatsioonide liitu on tunnustatud. Arvutamisel tuleb vältida topeltarvestust.

2. Turustatud toodangu väärtus ei hõlma töödeldud puu- ja köögivilja väärtust või mis tahes muu kui puu- ja köögiviljasektori toote väärtust.

Töötlemiseks ettenähtud sellise puu- ja köögivilja turustatud toodangu väärtus, mida on töödeldud üheks määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa X osas loetletud töödeldud puu- ja köögiviljaks või käesolevas artiklis osutatud ja käesoleva määruse I lisas kirjeldatud mis tahes muuks töödeldud tooteks, mida on ise või allhanke teel töödeldud käesoleva artikli lõikes 8 osutatud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit või nende tootjaliikmed või 90 % nõudele vastavad tütaretevõtjad, arvutatakse kõnealuste töödeldud toodete kaubaarvele märgitud väärtuse suhtes protsentides väljendatud kindlat määra kohaldades. Kindel määr on:

- a) 53 % puuvilja- ja marjamahla puhul;
- b) 73 % kontsentreeritud mahlade puhul;
- c) 77 % tomatikonsentraadi puhul;
- d) 62 % külmutatud puu- ja köögivilja puhul;
- e) 48 % konserveeritud puu- ja köögivilja puhul;

▼M3

- f) 70 % *Agaricus bisporus* konserveeritud seente ja muude kultuurseente puhul, mida säilitatakse soolvees;

▼B

- g) 81 % lühiajaliseks säilitamiseks soolvees konserveeritud puuvilja puhul;
- h) 81 % kuivatatud puuvilja puhul;
- i) 27 % punktides a–h nimetamata töödeldud puu- ja köögivilja puhul;
- j) 12 % töödeldud maitsetaimede puhul;
- k) 41 % paprikapulbri puhul.

3. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel lisada turustatud toodangu väärtusele ka kõrvalsaaduste väärtuse.

4. Turustatud toodangu väärtus hõlmab selliste turult kõrvaldatud toodete väärtust, mis on kõrvaldatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikega 4 ettenähtud viisil. Kõrvaldatud toodete väärtus arvutatakse tootjaorganisatsiooni poolt asjaomasel ajavahemikul turustatud asjaomaste toodete keskmise hinna alusel.

5. Turustatud toodangu väärtuse hulka arvutatakse üksnes see tootjaorganisatsiooni ja tootjaliikmete toodang, mida on turustanud kõnealune tootjaorganisatsioon. Tootjaorganisatsiooni tootjaliikmete toodang, mida on turustanud nende oma organisatsiooni poolt määratud teine tootjaorganisatsioon, arvutatakse teise tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu väärtuse hulka. Topeltarvestust tuleb vältida.

6. Välja arvatud lõike 8 kohaldamisel tuleb arve puu- ja köögivilja turustatud toodangu eest esitada seisuga, kus toodang ei kuulu enam tootjaorganisatsioonile määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa IX osas loetletud tootena, mis on valmistatud ja pakendatud, ilma:

- a) käibemaksuta;
- b) tootjaorganisatsiooni siseselt toimuva transpordi kuludeta, kui tootjaorganisatsiooni keskse kogumis- ja pakendamisasutuse ja tootjaorganisatsiooni jaotuspunkti vahemaa on üle 300 km.

7. Turustatud toodangu väärtust võib arvutada samal alusel, nagu on sätestatud lõikes 6 ka juhul, kui aluseks on võetud seis, kus toodang ei kuulu enam tootjaorganisatsioonide liidule.

8. Turustatud toodangu väärtust võib arvutada samal alusel, nagu on sätestatud lõikes 6 ka juhul, kui aluseks on võetud seis, kus toodang ei kuulu enam tütaretevõtjale, eeldusel et vähemalt 90 % tütaretevõtja aktsiastest või kapitalist kuulub:

- a) ühele või mitmele tootjaorganisatsioonile või tootjaorganisatsioonide liidule või

▼ B

b) liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsioonide tootjaliikmetele või tootjaorganisatsioonide liidu liikmetele juhul, kui see aitab kaasa määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 152 lõike 1 punktis c loetletud eesmärkide saavutamisele.

9. Allhanke puhul arvutatakse turustatud toodangu väärtus tootjaorganisatsioonist välja läinud toodangu seisuga ning see hõlmab ka sellise tegevuse majanduslikku lisandväärtust, mille tootjaorganisatsioon on allhanke korras andnud teostada oma liikmetele, kolmandatele isikutele või muule kui ühele lõikes 8 osutatud tütarettevõtjatest.

▼ M3

10. Kui toodang väheneb loodusõnnetuse, ilmastikutingimuste, looma- või taimehaiguste või kahjurite levikust põhjustatud kahju tõttu, siis igasuguse kõnealuste põhjuste tõttu ning seoses III peatüki 7. jaos käsitletud saagikindlustusmeetmete või tootjaorganisatsiooni või selle tootjaliikmete hallatavate samaväärsete meetmetega saadud kindlustushüvitise võib arvata sellise 12-kuulise võrdlusperioodi jooksul turustatud toodangu väärtuse hulka, mil seda tegelikult makstakse.

▼ B*Artikkel 23***Liidu finantsabi arvestusperiood ja piirmäärad**

1. Liikmesriigid määravad iga tootjaorganisatsiooni jaoks 12-kuulise arvestusperioodi, mis algab kõige varem selle aasta 1. jaanuaril, mil algab kolmeaastane periood enne aastat, mille jaoks abi taotletakse, ning lõpeb hiljemalt selle aasta 31. detsembril, mis eelneb aastale, mille jaoks abi taotletakse.

12-kuuline arvestusperiood on asjaomase tootjaorganisatsiooni aruandeperiood.

Arvestusperioodi määramise meetodikat ei või rakenduskava kehtimise ajal ilma nõuetekohaselt põhjendatud olukorrata muuta.

2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 2 osutatud liidu finantsabi ülempiir arvutatakse igal aastal nende tootjate poolt arvestusperioodil turustatud toodangu väärtuse alusel, kes on tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu liikmed selle aasta 1. jaanuaril, mille jaoks abi taotletakse.

3. Lõikes 2 sätestatud meetodi alternatiivina võivad liikmesriigid muude kui riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide või nende liitude puhul otsustada kasutada teatava tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu poolt asjaomasel arvestusperioodil turustatud toodangu tegelikku väärtust. Sellisel juhul tuleb seda põhimõtet kohaldada kõigi selle liikmesriigi tootjaorganisatsioonide ja nende liitude suhtes, kelle puhul ei ole tegemist riikidevaheliste tootjaorganisatsioonidega.

▼ M2

4. Kui toote väärtus on vähenenud vähemalt 35 % põhjustel, mis ei ole tootjaorganisatsiooni vastutuse ja kontrolli all, peetakse kõnealuse toote turustatud toodangu väärtuseks 65 % eelmise arvestusperioodi väärtusest. Tootjaorganisatsioon tõendab asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele, et need põhjused ei kuulu tema vastutusala ja kontrolli alla.

Kui toote väärtus on taimehaiguste või kahjurite leviku tõttu, mis ei kuulu tootjaorganisatsiooni vastutuse ja kontrolli alla, vähenenud vähemalt 35 %, peetakse kõnealuse toote turustatud toodangu väärtuseks 85 % eelmise arvestusperioodi väärtusest. Tootjaorganisatsioon tõendab asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele, et ta on võtnud vajalikud ennetusmeetmed asjaomase taimehaiguse või kahjuri leviku vastu.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka selleks, et määrata kindlaks, kas artiklis 9 sätestatud turustatud toodangu minimaalse väärtuse nõuet on järgitud.

▼ B

5. Kui uuel tunnustatud tootjaorganisatsioonil ei ole lõike 1 kohaldamiseks piisavalt varasemaid andmeid turustatud toodangu kohta, võib turustatud toodangu väärtusena käsitada tootjaorganisatsiooni poolt tunnustamiseks esitatava turustatava toodangu väärtust.

*Artikkel 24***Raamatupidamisarvestus**

Liikmesriigid tagavad, et tootjaorganisatsioonid järgivad kulupõhise raamatupidamisarvestuse riiklikke standardeid, mis võimaldavad sõltumatutel audiitoritel koheselt tuvastada, kontrollida ja tõendada organisatsiooni kulusid ja tulusid.

2. jagu

Rakendusfondid*Artikkel 25***Rakendusfondide rahastamine**

1. Tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit määrab määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud rahalise osaluse suuruse rakendusfondis.

2. Kõikidel tootjaliikmetel või liikmesorganisatsioonidel on võimalus rakendusfondist abi saada ning demokraatlikult osaleda selliste otsuste tegemises, mis käsitlevad tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu poolset rakendusfondi kasutamist ja rakendusfondi tehtavaid sissemaksid.

3. Tootjaorganisatsiooni põhikirjas või tootjaorganisatsioonide liidu liitumiseeskirjades tuleb nõuda, et tootjaliikmed või liikmesorganisatsioonid teevad oma põhikirja või liitumiseeskirjade kohaselt sissemaksid rakendusfondi loomiseks ja rahastamiseks, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 32.

▼B*Artikkel 26***Hinnangulise summa teatamine**

1. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud teatavad hiljemalt 15. septembriks liikmesriigile, kes neile tunnustuse väljastas, hinnangulised (järgmisel aastal laekuvad) liidu poolt antava finantsabi ja oma liikmete, tootjaorganisatsiooni enda või tootjaorganisatsioonide liidu poolt makstavate sissemaksete summad rakendusfondi, nad lisavad sinna juurde rakenduskavad või kehtiva rakenduskava muutmise tunnustamiseks esitatud mis tahes taotluse.

Liikmesriigid võivad siiski määrata ka hilisema kuupäeva kui 15. september.

2. Rakendusfondidesse laekuvad hinnangulised summad arvutatakse rakenduskavade ja turustatud toodangu väärtuse põhjal. Arvutatud summad tuleb jaotada kriisiennetuse ja -ohje meetmete ning muude meetmete kulude kaupa.

3. jagu

Rakenduskavad*Artikkel 27***Riiklik strateegia**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõikes 2 osutatud riiklik strateegia, sh kõnealuse määruse artikli 36 lõikes 1 osutatud riiklik raamistik kehtestatakse enne iga-aastast rakenduskava projekti esitamist. Riiklik raamistik lisatakse riikliku strateegia juurde pärast seda, kui see on esitatud komisjonile ja kui seda on vajaduse korral ning kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 1 teise lõiguga muudetud.

Riiklik strateegia võib olla jaotatud piirkondade kaupa.

2. Lisaks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõikes 2 osutatud punktidele peavad riiklikus strateegias kajastuma kõik liikmesriigi poolt määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 152–165 kohaldamiseks tehtud otsused ja vastu võetud sätted.

3. Riikliku strateegia koostamise käigus tuleb teha lähteolukorra analüüs, see viiakse läbi liikmesriigi vastutusel.

Analüüsi käigus tuvastatakse ja hinnatakse lähteolukorda aluseks võttes prioriteetseid vajadusi, eesmärgid ning oodatavaid tulemusi ja mõõdetava ülesannete täitmist.

Selle käigus tuleb kindlaks määrata ka nende eesmärkide saavutamiseks vajalikud vahendid ja võetavad meetmed.

4. Liikmesriigid teostavad riikliku strateegia järelevalvet ja hindavad seda ning selle rakendamist rakenduskavade kaudu.

Riiklikku strateegiat võib enne iga-aastast rakenduskava projektide esitamist muuta.

▼B

5. Et tagada tasakaal eri meetmete vahel, sätestavad liikmesriigid riiklikus strateegias rakendusfondi kasutamise maksimaalsed protsendimäärad, mille ulatuses võib teha kulutusi ühe meetme või tegevuse liigi puhul.

▼M3

6. Liikmesriigid võivad otsustada, et pikendavad oma riiklikku strateegiat kuni 31. detsembrini 2025. Liikmesriigid teavitavad komisjoni pikendamisotsusest.

▼B*Artikkel 28***Keskkonnameetmete riiklik raamistik**

Lisaks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 1 teises lõigus osutatud raamistiku kavandi esitamisele teatavad liikmesriigid komisjonile kõigist riikliku raamistiku muudatustest, mille suhtes kehtib kõnealuses lõigus sätestatud kord.

Komisjon teeb riikliku raamistiku teistele liikmesriikidele kättesaadavaks asjakohaseks peetavate vahendite abil.

*Artikkel 29***Liikmesriikide täiendavad eeskirjad**

Liikmesriigid võivad võtta vastu määrust (EL) nr 1308/2013, käesolevat määrust ja rakendusmäärust (EL) 2017/892 täiendavaid eeskirju, milles käsitletakse rakenduskavade raames võetavate meetmete või tegevuse või kulude rahastamiskõlblikkust.

*Artikkel 30***Seos maaelu arengu, riigiabi ja müügiarendusprogrammidega**

1. Kui liikmesriigi maaelu arengu programmi või programmide raames on antud toetust toimingutele, mis on võrdsed meetmetega, mille puhul võidakse toetust anda määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt, peab asjaomane liikmesriik tagama, et toetuse saaja võib saada konkreetse meetme eest toetust üksnes ühe kava alusel.

Kui liikmesriik lisab asjakohased toimingud oma maaelu arengu programmi või programmidesse, tagab ta, et riiklikus strateegias on esitatud sel eesmärgil kehtestatud kaitsemeetmed, eeskirjad ja kontrollimeetmed, millega vältida sama meetme või toimingu topeltrahastamist.

▼M1

2. Tootjaorganisatsioonid või tootjaorganisatsioonide liidud, kellele on antud määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 27 või komisjoni määruse (EL) nr 702/2014⁽¹⁾ artikliga 19 ette nähtud toetust, võivad samal ajal rakenduskava kohaldada juhul, kui asjaomane liikmesriik tagab, et toetusesaajad saavad mis tahes meetme puhul toetust üksnes ühe toetus-kava alusel.

⁽¹⁾ Komisjoni 25. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 702/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 1.7.2014, lk 1).

▼B

3. Kui see on asjakohane ega piira määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõigete 1 ja 3 ning artikli 35 kohaldamist, ei tohi kõnealuse määrusega hõlmatud meetmete puhul antava toetuse määr ületada seda määra, mida kohaldatakse nende meetmete puhul maaelu arengu programmi alusel.

4. Toetust keskkonnameetmete, mis on identsed määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete või mahepõllumajandusmeetmete osas võetud kohustustega, võib maksta maksimaalselt sellises summas ja sellisel määral, nagu on sätestatud kõnealuse määruse II lisas vastavalt põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete või mahepõllumajandusmeetmete puhul tehtavate maksete puhul. Neid summasid võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel suurendada, võttes arvesse riiklikus strateegias ja tootjaorganisatsioonide rakenduskavades põhjendatavat eriolukorda.

5. Lõiget 4 ei kohaldata keskkonnameetmete suhtes, mis ei ole otseselt ega kaudselt seotud konkreetse maatükiga.

6. Kui tootjaorganisatsioonid, nende liidud või tootmisharudevahelised organisatsioonid saavad toetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1144/2014 ⁽¹⁾ alusel heakskiidetud müügiedendusprogrammide raames, peavad liikmesriigid tagama, et toetuse saaja võib saada konkreetse meetme eest toetust üksnes ühe kava alusel.

*Artikkel 31***Rakenduskavade kohane rahastamiskõlblik tegevus**

1. Rakenduskavad ei tohi sisaldada II lisas loetletud tegevusi ega kulusid. Rahastamiskõlblike tegevuste mittetäielik loetelu on esitatud III lisas.

▼M3

2. Rakenduskavade kohased rahastamiskõlblikud kulud peavad piirduma tegelikult kantud kuludega.

Liikmesriigid võivad siiski kehtestada standardsed kindlad summad, ühikuhindade astmikud või ühekordsed maksed, välja arvatud kriisienetus- ja -ohjamismeetmetega seotud kulude puhul.

Lisaks võivad liikmesriigid otsustada kasutada diferentseeritud standardeid kindlaid summasid, ühikuhindade astmikku või ühekordseid maksed, et võtta arvesse piirkondlikke või kohalikke eripärasid.

▼B

3. Liikmesriigid tagavad, et asjakohased arvutused on nõuetekohased ja õiged ning nende aluseks on aus, õiglane ja kontrollitav arvutusmeetod. Sel eesmärgil peavad liikmesriigid:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1144/2014 siseturul ja kolmandates riikides võetavate põllumajandustoodete teavitus- ja müügiedendusmeetmete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 3/2008 (ELT L 317, 4.11.2014, lk 56).

▼B

- a) tagama, et arvutused teeb kava rakendamise eest vastutavatest ametiasutustest oma ülesannete täitmisel sõltumatu ning vajalike oskusteadmistega asutus, või et kõnealune asutus kinnitab, et arvutused on nõuetekohased ja õiged;
- b) alles hoidma kõik dokumentaalsed tõendid, milles käsitletakse kõnealuste standardsete kindlate summade või ühikuhindade standardiseeritud astmestiku kehtestamist või läbivaatamist.

4. Selleks et mingi tegevus oleks rahastamiskõlblik, peavad tooted, mille osas tootjaorganisatsiooni on tunnustatud, moodustama rohkem kui 50 % kõnealuse tegevusega hõlmatud toodete väärtusest. Lisaks sellele peavad asjaomased tooted olema pärit tootjaorganisatsiooni enda liikmetelt või mõne teise tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu tootjalikmetelt. Toodete väärtuse arvutamise suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* artikleid 22 ja 23.

5. Investeeringud materiaalsesse varasse hõlmavad järgmiste kohustuste täitmist:

- a) ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist tuleb omandatud materiaalet vara kasutada sellisel kavandatud kasutusotstarbel, nagu on kirjeldatud heakskiidetud rakenduskavas;
- b) ilma et see piiraks lõike 6 kolmanda ja neljanda lõigu kohaldamist peab omandatud materiaalne vara jääma toetusesaaja varaks ja omandiks kõnealuse materiaalse vara maksuamortisatsiooni perioodi lõpuni või kümneks aastaks, olenevalt kumb periood on lühem. Toetusesaaja peab kõnealuse perioodi vältel tagama ka materiaalse vara hoolduse. Kui aga investeering on tehtud renditud pinnal ja järgides konkreetset riiklikku omandiõigust käsitlevat eeskirja, võib nõuet, mille kohaselt peab vara kuuluma toetusesaajale mitte kohaldada tingimusel, et asjaomased investeeringud on olnud toetusesaaja omandis vähemalt nii kaua, nagu on nõutud käesoleva punkti esimeses lauses;
- c) juhul kui tootjaorganisatsioon on omanik ja tootjaorganisatsiooni liige on selle materiaalse vara valdaja, mida investeering puudutab, peab tootjaorganisatsioon omama ligipääsu varale kogu selle maksuamortisatsiooni perioodi kestel.

Punkti b esimese lõigu kohaldamisel võib liikmesriik siiski ette näha, et asjaomase maksuamortisatsiooni perioodi asemel kohaldatakse mingit muud perioodi. Kõnealune periood peab olema esitatud ja nõuetekohaselt põhjendatud riiklikus strateegias ning hõlmama vähemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽¹⁾ artikli 71 lõikes 1 osutatud perioodi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

▼B

6. ► **M1** Investeeringuid, sh rendilepingu raames tehtavaid investeeringuid võib rakendusfondist rahastada ühes osas või rakenduskavas heakskiidetud osamaksetena. ◀ Liikmesriigid võivad heaks kiita rakenduskava muudatusi, millega nähakse nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ette uus osamaksete jaotus.

Kui investeeringu maksuamortisatsiooni periood on pikem kui rakenduskava kestus, võib selle perioodi järgmisesse rakenduskavasse üle kanda.

Investeeringute asendamise korral tuleb asendatud investeeringute jääkväärtus:

a) lisada tootjaorganisatsiooni rakendusfondi või

b) lahutada asendava investeeringu maksumusest.

Kui investeering müüakse enne lõikes 5 osutatud perioodi lõppu, tege mata seda asendavat investeeringut, tuleb investeeringu rahastamiseks makstud liidu toetus tagastada ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile (EAGF) hüvitada osas, mis vastab täisaastate arvule, mis on jäänud lõike 5 esimese lõigu punktis b osutatud amortisatsiooniperioodi lõpuni.

7. Tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või nende tütar-ettevõtjate (viimane peab vastama artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 % nõudele) tootjaliikmete üksikute põllumajandusettevõtete või tööruumidega seotud tegevusi, sh investeeringuid ning tootjaorganisatsioonide või tootjaorganisatsioonide liitude liikmete allhangetena osutatavaid tegevusi, võib rakendada juhul, kui need toetavad rakenduskava eesmärkide saavutamist.

Kui tootjaliige lahkub tootjaorganisatsioonist, peab liikmesriik tagama, et tootjaorganisatsioon tagastab investeeringu või selle jääkväärtuse ning et viimasel juhul lisatakse tagastatud summa rakendusfondi.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib liikmesriik ette näha, et tootjaorganisatsioonilt investeeringu või selle jääkväärtuse tagastamist ei nõuta.

8. Puu- ja köögivilja töödeldud puu- ja köögiviljaks töötlemisega seotud tegevused, sh investeeringud võivad olla rahastamiskõlblikud, kui selliste tegevuste ja investeeringutega viiakse ellu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 sätestatud eesmäärke, sh kõnealuse määruse artiklis 160 osutatud eesmäärke, ning tingimusel, et need tegevused või investeeringud on määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 36 osutatud riiklikus strateegias.

9. Immateriaalsesse varasse tehtavad investeeringud võivad olla rahastamiskõlblikud, kui selliste investeeringutega viiakse ellu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 sätestatud eesmäärke, sh kõnealuse määruse artiklis 160 osutatud eesmäärke, ning tingimusel, et need investeeringud on määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 36 osutatud riiklikus strateegias.

Artikkel 32

Tootjaorganisatsioonide liitude rakenduskavad

1. Liikmesriigid võivad lubada, et tootjaorganisatsioonide liitude tootjaliikmed, kes ise ei ole tootjaorganisatsioonid, kuid kes on artikli 20 kohaselt mõne sellise liidu liikmed, rahastavad osana liikmesorganisatsioonide sissemaksetest tootjaorganisatsioonide liidu poolt rakendatavaid meetmeid.
2. Käesoleva määruse artikleid 30, 31, 33 ja 34 ning rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikleid 4–7 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootjaorganisatsioonide liitude rakenduskavade suhtes. Rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud tegevuste vaheline tasakaal ei ole tootjaorganisatsioonide liitude osaliste rakenduskavade puhul siiski nõutav.
3. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 neljandas lõigus osutatud kriisiohje- ja -ennetuskulude ülemmäär tootjaorganisatsioonide liitude rakenduskavades arvutatakse iga liikmesorganisatsiooni jaoks eraldi.

Artikkel 33

Otsus

1. Liikmesriik:
 - a) kiidab heaks rakendusfondide suuruse ja rakenduskavad, mis vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 ning käesoleva peatüki nõuetele;
 - b) kiidab rakenduskavad heaks, kui tootjaorganisatsioon nõustub teatavate muudatustega, või
 - c) lükkab rakenduskavad või selle osad tagasi.
2. Liikmesriik teeb rakenduskavade ja -fondidega seotud otsused nende esitamise aasta 15. detsembriks.

Liikmesriigid teatavad tootjaorganisatsioonidele neist otsustest 15. detsembriks.

Nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlustel võib otsuse teha pärast seda kuupäeva, kuid mitte hiljem kui asjaomaseid kavu või fonde käsitlevate dokumentide esitamise kuupäevale järgneva aasta 20. jaanuaril. Heakskiitvas otsuses võib sätestada, et kulud on rahastamiskõlblikud alates kulude hüvitamise taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist.

Artikkel 34

Rakenduskavade muutmine

1. Tootjaorganisatsioonid võivad taotleda rakenduskavade, sh nende kestuse muutmist järgmiste aastatega seoses. Liikmesriigid kehtestavad muutmistaotluste esitamise ja heakskiitmise tähtajad, nii et heakskiidetud muudatusi hakataks kohaldama alates järgmise aasta 1. jaanuarist.

▼B

Nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlustel võib muutmistaotlused heaks kiita pärast liikmesriigi määratud kuupäeva, kuid mitte hiljem kui taotluse esitamise kuupäevale järgneva aasta 20. jaanuaril. Heakskiitvas otsuses võib sätestada, et kulud on rahastamiskõlblikud alates taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist.

2. Liikmesriigid võivad lubada jooksva aasta rakenduskavadesse muudatuste tegemist nende poolt määratud tingimustel. Otsused kõnealuste muudatustega seoses võetakse vastu hiljemalt selle aasta 20. jaanuaril, mis järgneb aastale, mil muudatusi taotleti.

Liikmesriigid võivad lubada, et jooksva aastal tootjaorganisatsioon:

- a) rakendab oma rakenduskava üksnes osaliselt;
- b) muudab rakenduskava sisu;
- c) suurendab rakendusfondi suurust kuni 25 % ulatuses ja vähendab seda liikmesriigi poolt kindlaksmääratava protsendi võrra algselt heakskiidetud summast, tingimusel et rakenduskava üldeesmärgid jäävad samaks;
- d) lisab artikli 53 kohaldamise korral rakendusfondi riiklikku rahalist abi.

Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille kohaselt võib jooksva aasta rakenduskavasid muuta liikmesriigi pädeva asutuse eelneva nõusolekuta. Kõnealused muudatused on rahastamiskõlblikud üksnes siis, kui tootjaorganisatsioon on neist viivitamata pädevale asutusele teada andnud.

Liikmesriigid võivad teise lõigu punktis c osutatud protsendimäära muuta tootjaorganisatsioonide artikli 15 lõikes 1 osutatud ühinemise korral.

3. Muutmistaotlustele peavad olema lisatud kõik täiendavad dokumendid, milles on esitatud muudatuste põhjus, laad ja mõju.

4. jagu

Toetus

Artikkel 35

Ettemaksed

1. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel taotleda toetuse osalist ettemaksu. Ettemaksed peavad vastama rakenduskavas prognoositud sellistele kuludele, mis tekivad kolme või nelja kuu jooksul, mis järgnevad ettemaksete taotluse esitamise kuule.

Liikmesriigid sätestavad tingimused, millega tagatakse, et rakendusfondi sissemaksid kogutakse vastavalt artiklitele 24 ja 25 ning et eelmised ettemaksed ja vastav tootjaorganisatsiooni sissemaksed on tegelikult ära kasutatud.

▼B

2. Tagatise vabastamise taotlusi võib esitada rakenduskava jooksva aasta jooksul ning neile peavad olema lisatud asjakohased täiendavad dokumendid nagu arved ning tehtud väljamakset tõendavad dokumendid.

Tagatised vabastatakse kuni 80 % ulatuses tehtud ettemakse summast.

3. Rakenduskava mittejärgimise või rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 5 punktidega b ja c ettenähtud kohustuste olulise rikkumise korral jäädakse tagatisest ilma, ilma et see piiraks käesoleva jaotise V peatüki 3. jao alusel kohaldatavate muude halduskaristuste kohaldamist.

Muude nõuete täitmata jätmise korral jääb tagatis tagastamata võrdeliselt tuvastatud rikkumise raskusega.

*Artikkel 36***Rakenduskava peatamine või selle tunnustamise jätkamise lõpetamine**

1. Kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit peatab rakenduskava rakendamise enne selle kavandatud kestuse lõppu, siis sellele organisatsioonile või liidule pärast kava peatamise kuupäeva tehtud tegevusega seoses enam makseid ei tehta.

2. Enne rakenduskava peatamist rahastamiskõlbliku tegevuse eest saadud toetust ei pea tagasi maksma juhul, kui:

a) tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit on peatamise ajal järginud tunnustuskriteeriumeid ja rakenduskavas sätestatud tegevuse eesmäärke ning

b) rakendusfondist saadud toetusega rahastatud investeeringud on endiselt tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või nende tütarettevõtjate (viimane peab vastama artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 % nõudele) või nende liikmete omandis ja nende poolt kasutatavad vähemalt kuni investeeringute puhul artikli 31 lõikes 5 osutatud amortisatsiooniperioodi lõpuni. Muul juhul tuleb nende investeeringute rahastamiseks makstud liidu finantsabi tagastada ja EAGFile hüvitada.

3. Liidu finantsabi, mida makstakse mitmeaastaste kohustuste, nt keskkonnameetmete puhul, ning kus nende meetmete katkestamise tõttu ei saa nende pikaajalisi eesmäärke saavutada ega eeldatavat kasu realiseerida, tuleb tagastada ja EAGFile hüvitada.

4. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* ka juhul, kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit loobub tunnustuse jätkamisest vabatahtlikult, kui tunnustus kehtetuks tunnistatakse või kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit laiali läheb.

5. Alusetult makstud toetussummad makstakse tagasi vastavalt artiklile 67.

▼B*III PEATÜKK***Kriisiennetuse ja -ohje meetmed**

1. jagu

Üldsätted*Artikkel 37***Kriisiennetuse ja -ohje meetmete valik**

Liikmesriigid võivad ette näha, et üht või mitut määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 3 esimeses lõigus sätestatud meetet nende territooriumil ei kohaldada.

*Artikkel 38***Kriisiennetuse ja -ohje meetmeteks võetud laenud**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 viienda lõigu kohaste kriisiennetuse ja -ohje meetmete rahastamiseks võetud laenud, mille tagasimaksetähtaeg on rakenduskava kestusest pikem, võib nõuetekohaste majanduslike põhjenduste alusel kanda üle järgmistesse rakenduskavadesse.

2. jagu

Investeeringud, millega muudetakse turule viidavate tootekoguste haldamine tõhusamaks*Artikkel 39***Tootekoguste haldamiseks tehtud investeeringud**

1. Liikmesriigid lisavad riiklikesse strateegiatesse loetelu sellistest rahastamiskõlblikest investeeringutest, millega muudetakse turule viidavate tootekoguste haldamine tõhusamaks ja millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis a.

2. Enne kui rakenduskava, mis sisaldab lõikes 1 osutatud investeeringutega seoses tehtavat tegevust, heaks kiidetakse, peab liikmesriik nõudma, et põhjendataks, miks kavandatud investeering on sobiv kriisi tõhusaks ennetamiseks või sellega paremaks toimetulekuks.

▼M1

3. jagu

Toetus seoses ühisfondidega*Artikkel 40***Toetus seoses ühisfondidega**

1. Liikmesriigid võtavad vastu üksikasjalikud eeskirjad, milles käsitletakse ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ja ühisfondide täiendamiseks ettenähtud toetust, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis d.

▼M1

2. Lõikes 1 osutatud toetus ühisfondi moodustamise halduskulude katmiseks peab koosnema nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni sissemaksete summadest. Kõnealuse toetuse kogusumma ei tohi ületada vastavalt 5 %, 4 % või 2 % ühisfondi esimesel, teisel ja kolmandal toimimisaastal tootjaorganisatsiooni poolt ühisfondi tehtud sissemaksest.

3. Tootjaorganisatsioon võib saada lõikes 1 osutatud toetust ühisfondi moodustamise halduskulude katmiseks ainult üks kord ja üksnes ühisfondi toimimise kolmel esimesel aastal. Kui tootjaorganisatsioon taotleb kõnealust toetust alles ühisfondi toimimise teisel või kolmandal aastal, on toetuse summa vastavalt 4 % või 2 % ühisfondi teisel ja kolmandal toimimisaastal tootjaorganisatsiooni poolt ühisfondi tehtud sissemaksest.

4. Liikmesriigid võivad kehtestada tootjaorganisatsioonile seoses ühisfondidega antava toetuse ülemmäärad.

▼B

4. jagu

Viljapuude taastamine pärast puude kohustuslikku väljajuurimist*Artikkel 41***Viljapuaedade taastamine**

1. Kui liikmesriigid lisavad oma riiklikesse strateegiatesse viljapuude taastamise pärast puude kohustuslikku väljajuurimist taimetervise parandamise eesmärgil või fütosanitaarsetel põhjustel, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis e, peavad võetud meetmed olema kooskõlas nõukogu direktiiviga 2000/29/EÜ ⁽¹⁾.

2. Viljapuaedade taastamine ei tohi hõlmata rohkem kui 20 % rakenduskavade kogukulust. Liikmesriigid võivad kehtestada ka madalama protsendimäära.

5. jagu

Turult kõrvaldamine*Artikkel 42***Kohaldamisala**

Käesolevas jaos sätestatakse eeskirjad puu- ja köögivilja turult kõrvaldamise ja tasuta jagamise kohta, millele on osutatud vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis f ja artikli 34 lõikes 4.

⁽¹⁾ Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

▼B*Artikkel 43***Tasuta jagamise teel turult kõrvaldamise puhul kehtiv kolme aasta keskmine**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud turustatud toodangu mahu 5 % piirangu arvutamisel võetakse aluseks aritmeetiline keskmine nende toodete kogumahust, mille osas tootjaorganisatsiooni on tunnustatud ning mida tootjaorganisatsioon viimase kolme aasta jooksul on turustanud.

2. Alles tunnustuse saanud tootjaorganisatsioonidel on tunnustamisele eelnenud turustusaastate andmed järgmised:

a) juhul, kui see organisatsioon oli varem tootjarühm, vastavad andmed kõnealuse tootjarühma kohta või

b) toodangu maht, mis esitati tunnustamistaotluses.

*Artikkel 44***Kõrvaldamistoimingutest etteteatamine**

1. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud peavad liikmesriigi pädevale asutusele kirja või e-kirja teel ette teatama, et kavatsevad tooted kõrvaldada.

Teates tuleb eelkõige täpsustada kõrvaldatavate toodete loetelu ja nende toodete peamised tunnused vastavalt asjaomastele turustamisstandarditele, iga kõnealuse toote hinnanguline kogus, toodete jaoks kavandatud sihtotstarve ning koht, kus saab kõrvaldatud tooteid vastavalt rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 29 sätetele kontrollida.

Teatele tuleb lisada kirjalik kinnitus, milles tõendatakse, et turult kõrvaldatavad tooted vastavad rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 15 osutatud turustamisstandarditele või miinimumnõuetele.

2. Liikmesriigid sätestavad tootjaorganisatsioonide ja nende liitude jaoks lõikega 1 ettenähtud teatiste puhul kehtivad üksikasjalikud eeskirjad, eelkõige tähtaegade kohta.

*Artikkel 45***Toetus**

1. Toodete turult kõrvaldamiseks antav toetus, mis sisaldab nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni sissemakset, ei tohi ületada IV lisas esitatud summasid.

IV lisas esitamata toodete puhul peavad liikmesriigid sätestama maksimaalsed toetussummad, mis sisaldavad nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni sissemakset ja mille suurus ei ületa 40 % eelmise viie aasta jooksul tasuta jagatud toodete keskmisest turuhinnast ja 30 % eelmise viie aasta jooksul muu kui tasuta jagamise korral toodete eest makstud keskmisest turuhinnast.

▼B

Kui tootjaorganisatsioon on saanud kolmandatelt isikutelt turult kõrvaldatud toodete eest hüvitist, vähendatakse esimeses lõigus osutatud toetust summas, mis on võrdne saadud hüvitise suurusega. Toetuse saamise tingimustele vastamiseks ei tohi asjaomaseid tooteid hiljem puu- ja köögivilja turul müüa.

▼M3

Tasuta jagamiseks turult kõrvaldatud töödeldud puu- ja köögiviljaga, millele on osutatud rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklites 16 ja 17 ning IV ja V lisas, kaasnevate veo-, sortimis- ja pakkimiskulude summa, mis on lisatud käesolevas lõikes ja käesoleva artikli lõikes 2 osutatud turult kõrvaldamise toetuse maksimumsummale, ei tohi ületada asjaomase töödeldud toote tootjaorganisatsiooni järgsete või töötlemisjärgsete hindade keskmist turuhinda viimase kolme aasta jooksul.

2. Tootjaorganisatsiooni mis tahes toote turult kõrvaldamise osakaal asjaomasel aastal on järgmine:

- a) see ei tohi ületada 10 % kõnealuse tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu keskmisest mahust kolme eelneva aasta jooksul ning
- b) kokku ei tohi protsentide summa kolmel järjestikusel aastal ületada 15, kui lisada punkti a kohaselt praeguse aasta kohta arvatatud osa ja kahe eelmise aasta turult kõrvaldatud osa, mis on arvatatud kõnealuse tootjaorganisatsiooni poolt nende kahe eelneva aasta jooksul turustatud toodangu mahu alusel.

Kui teave mis tahes või kõigi eelmiste aastate jooksul turustatud toodangu mahu kohta ei ole kättesaadav, kasutatakse sellise turustatud toodangu mahtu, mille suhtes tootjaorganisatsioon on tunnustatud.

Selle protsendimäära hulka ei arvestata aga tühistatud koguseid, mis on kõrvaldatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud viisil või mõnel muul kõnealuse määruse artikli 46 lõike 2 kohasel liikmesriikide poolt heakskiidetud viisil.

▼B

3. Kui turult kõrvaldatakse puu- ja köögiviljad, mis on ette nähtud tasuta jagamiseks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud heategevusorganisatsioonidele ja muudele asutustele, kaetakse liidu finantsabist üksnes toodete käesoleva artikli lõike 1 kohase kõrvaldamise kulud ning rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 16 lõikes 1 ja artikli 17 lõikes 1 osutatud kulud.

*Artikkel 46***Turult kõrvaldatud toodete sihtotstarbed**

1. Liikmesriigid kehtestavad turult kõrvaldatud toodete lubatavad sihtotstarbed. Nad võtavad vastu sätteid, millega tagatakse, et turult kõrvaldamine või selle sihtotstarve ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarset mõju.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud sihtotstarbed hõlmavad tasuta jagamist määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõike 4 tähenduses ning mis tahes muud samaväärset sihtotstarvet, mille liikmesriik on heaks kiitnud.

Taotluse korral võivad liikmesriigid lubada määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud heategevusorganisatsioonidel ja muudel asutustel küsida turult kõrvaldatud toodete lõppsaajatelt sümboolset tasu.

Kui asjaomased heategevusorganisatsioonid ja asutused on loa saanud, kohustuvad nad lisaks käesoleva määruse artikli 47 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmisele pidama finantsarvestust kõnealuste toimingute kohta.

Tasuta jagatud puu- ja köögivilja saajate loonustasu puu- ja köögivilja töötlejatele võib lubada juhul, kui sellise tasu maksmisega hüvitatakse üksnes töötlemiskulud ning kui liikmesriigis, kus tasu makstakse, on ette nähtud eeskirjad, millega tagatakse, et töödeldud tooted on ette nähtud tarbimiseks teises lõigus osutatud lõppsaajate poolt.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada kontakte ja koostööd määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud ja nende poolt heakskiidetud tootjaorganisatsioonide ning heategevusorganisatsioonide ja asutuste vahel.

3. Toodete kõrvaldamine töötleva tööstuse käsutusse andmise teel on võimalik. Liikmesriigid võtavad vastu üksikasjalikud sätted tagamaks, et Euroopa Liidu piires ei tekiks asjaomaste tööstuste või imporditud toodete jaoks konkurentsi moonutamist ning et turult kõrvaldatud tooteid ei viidaks uuesti turule. Destilleerimisel tekkivat alkoholi kasutatakse üksnes tööstuses või energeetikas.

*Artikkel 47***Nõuded turult kõrvaldatud toodete saajatele**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud turult kõrvaldatud toodete saajad kohustuvad:

- a) järgima määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud ja määruse kohaselt kehtestatud eeskirju;
- b) pidama kõnealuste toimingute kohta eraldi laoarvestust;
- c) aktsepteerima liidu õigusega ettenähtud kontrolle ning
- d) esitama iga kõnealuse toote lõplikku kasutusotstarvet tõendava dokumendina ülevõtmisertifikaadi või samaväärse dokumendi, milles tõendatakse, et kolmas isik on turult kõrvaldatud tooted üle võtnud eesmärgiga neid tasuta jagada.

Liikmesriigid võivad otsustada, et kõnealuste toodete saajad ei pea esimese lõigu punktis b osutatud arvestusi pidama, kui nad saavad tooteid koguses, mis on väiksem, kui liikmesriigi tõendatud riskianalüüsi alusel määratud maksimumkogus.

▼B

2. Turult kõrvaldatud toodete muudeks sihtotstarveteks saajad kohustuvad:
- a) järgima määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud ja määruse kohaselt kehtestatud eeskirju;
 - b) pidama kõnealuste toimingute kohta eraldi laoarvestust ja raamatu-pidamisarvestust, kui liikmesriik leiab, et see on vajalik, kuigi toode on enne tarnimist denatureeritud;
 - c) aktsepteerima liidu õigusega ettenähtud kontrolle ning
 - d) mitte taotlema täiendavat abi kõnealustest toodetest valmistatud alkoholi eest, juhul kui turult kõrvaldatud tooted on ette nähtud destilleerimiseks.

6. jagu

Toorelt koristamine ja koristamata jätmine*Artikkel 48***Nõuded toorelt koristamise ja koristamata jätmise korral**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis g osutatud toorelt koristamine ja koristamata jätmine on täiendav praktika ning erineb tavaviiljelustavast.
2. Taimi, millelt puu- või köögivilj on toorelt koristatud või koristamata jäetud, ei tohi pärast sellise toimingu sooritamist samal kasvuperioodil uuesti tootmiseks kasutada.
3. Toorelt koristamise meetet ei kohaldata selliste puu- ja köögiviljade suhtes, mille tavapärase saagikoristus on juba alanud, ning koristamata jätmise meetet ei kohaldata juhul, kui konkreetselt alalt on tavapärase tootmistükli jooksul müügiks ettenähtud toodang juba saadud.

Esimest lõiku ei kohaldata selliste puu- ja köögiviljataimede suhtes, mille saagikoristusperiood on pikem kui üks kuu. Sellistel juhtudel hüvitatakse lõikes 4 osutatud summadega üksnes sellist toodangut, mida tuleb koristada kuue nädala jooksul pärast toorelt koristamist ja koristamata jätmist. Kõnealuseid taimi ei tohi pärast sellise toimingu sooritamist samal kasvuperioodil uuesti tootmiseks kasutada.

Teise lõigu kohaldamisel võivad liikmesriigid keelata toorelt koristamise ja koristamata jätmise meetmete kohaldamise juhul, kui toorelt koristamise puhul on oluline osa tavapärasest koristamisest juba toimunud, ning koristamata jätmise puhul on oluline osa müügiks ettenähtud toodangust juba korjatud. Kõnealust sätet kohaldada kavatsev liikmesriik määrab oma riiklikus strateegias kindlaks osa, mida käsitatakse olulisena.

Toorelt koristamist ja koristamata jätmist ei saa kohaldada ühe aasta jooksul sama toote ja sama konkreetse ala suhtes, välja arvatud teise lõigu kohaldamisel, kui mõlemat toimingut saab kohaldada samaaegselt.

▼B

4. Toorelt koristamise toetus hõlmab üksnes tooteid, mis on füüsiliselt põllul ja mis tegelikult koristatakse toorelt. Hüvitissummad, mis koosnevad nii toorelt koristamise ja koristamata jätmise puhul kohaldatavast liidu finantsabist kui ka tootjaorganisatsiooni sissemaksest, on hektaripõhised summad, mille liikmesriik määrab artikli 49 esimese lõigu punkti a kohaselt ning ulatuses, millega kaetakse kuni 90 % toodete turult kõrvaldamise korral kehtivast maksimaalsest toetuse tasemest muude kui tasuta jagamise sihtotstarvete puhul, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4.

5. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud peavad liikmesriigi pädevale asutusele kirja teel või elektrooniliselt ette teatama, et kavatsevad puu- ja kõõgilija toorelt koristada või selle koristamata jätta.

*Artikkel 49***Liikmesriikide kohustused**

Liikmesriigid võtavad vastu:

- a) toorelt koristamise ja koristamata jätmise meetmete üksikasjalikud rakendussätted, sh toorelt koristamise ja koristamata jätmisest ette-teatamise, meetmete sisu ja tähtaegade, makstava hüvitise suuruse ja meetmete kohaldamise kohta, samuti selle meetme raames rahastamiskõlblike toodete loetelu;
- b) sätted, millega tagatakse, et meetmete rakendamine ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarse olukorra halvenemist.

Liikmesriigid kontrollivad, et meetmeid, sealhulgas esimese lõigu punktides a ja b osutatud sätteid, rakendatakse nõuetekohaselt. Kui liikmesriigid leiavad, et meetmeid ei ole nõuetekohaselt rakendatud, ei kiida nad meetmete kohaldamist heaks.

7. ja g u

Saagikindlustus*Artikkel 50***Saagikindlustusmeetmete eesmärk**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimeses lõigu punktis h osutatud saagikindlustusmeede peab aitama kaitsta tootjate sissetulekuid ja katma selliseid turul kaotatud tuluga seonduvaid kulusid, mis tekivad tootjaorganisatsioonil või selle liikmetel loodusõnnetuste, ilmastikutingimuste, ning kui see on kohaldatav, haiguste või kahjurite leviku tagajärjel.

*Artikkel 51***Saagikindlustusmeetmete rakendamine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu saagikindlustusmeetmete üksikasjalikud rakenduseeskirjad, sealhulgas eeskirjad, mida on vaja tagamaks, et saagikindlustusmeetmed ei moonuta konkurentsi kindlustusturul.

▼M3

2. Liikmesriigid võivad rakendusfondist abi saavate saagikindlustustegevuste toetamiseks siseriiklikult lisaraha eraldada. Riiklik kogutoetus saagikindlustusele ei tohi siiski ületada 80 % kindlustusmaksetest, mida tootjad maksavad kahjude vastu kindlustamiseks.

▼B

3. Saagikindlustusmeetmed ei hõlma kindlustusmakseid, millega tootjatele hüvitatakse üle 100 % tekkinud kahjust, võttes seejuures arvesse kõiki hüvitisi, mida tootjad saavad kindlustatud riskiga seotud muude toetussüsteemide kaudu.

▼M1

8. jagu

Juhendamise toetus*Artikkel 51a***Juhendamismeetmete rakendamine**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 punkti i kohaldamisel vastavad toetuse saamise tingimustele järgmised juhendamismeetmed:

- a) määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 3 osutatud kriisiennetus- ja -ohjemeetmetega seotud parimate tavade vahetamine, mis aitab tunnustatud tootjaorganisatsioonidel, tootjarühmadel või üksikutel tootjatel kasutada kriisiennetus- ja -ohjemeetmete rakendamise kogemusi;
- b) meetmed, millega edendatakse uute tootjaorganisatsioonide asutamist, olemasolevate ühinemist või üksikutel tootjatel olemasoleva tootjaorganisatsiooniga ühinemise võimaldamist;
- c) juhendajatele ja juhendatavatele võrgustikutöö võimaluste loomine, et tugevdada eelkõige turustamiskanaleid kriisiennetuse ja -ohje vahendina.

2. Juhendaja on tootjaorganisatsioonide liit või tootjaorganisatsioon. Juhendaja on juhendamismeetmete toetuse saaja.

▼M3

3. Juhendatav on tunnustatud tootjaorganisatsioon, tootjarühm või üksikud tootjad, tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu mitteliikmed.

▼M1

4. Juhendamisega seotud kulud on määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 3 osutatud rakenduskava kriisiennetus- ja -ohjemeetmete osa.

Juhendamisega seotud rahastamiskulud on loetletud käesoleva määruse III lisas.

Kõik III lisas nimetatud kulud tasutakse juhendajale.

▼ M1

5. Juhendamismeetmete osas allhankeid ei tehta.

▼ B

IV PEATÜKK
Riiklik finantsabi

▼ M1

Artikkel 52

Riikliku finantsabi kohaldamise tingimused

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 35 lõike 1 kohaldamise eesmärgil arvutatakse liikmesriigi konkreetse piirkonna tootjate organiseerituse tase sellise puu- ja köögivilja väärtuse alusel, mida asjaomases piirkonnas tootsid ja turustasid:

- a) tunnustatud tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud ning
- b) määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt tunnustatud tootjarühmad või määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 27 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonid ja -rühmad.

Arutamisel jagatakse esimeses lõigus osutatud viisil kindlaks määratud väärtus asjaomases piirkonnas toodetud puu- ja köögivilja koguväärtusega.

2. Asjaomases piirkonnas ning lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b osutatud organisatsioonide, nende liitude või rühmade poolt toodetud ja turustatud puu- ja köögivilja väärtuse puhul võetakse arvesse üksnes tooteid, mille osas kõnealuseid tootjaorganisatsioone, nende liite või rühmi on tunnustatud. Artiklit 22 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Kõnealuses piirkonnas toodetud puu- ja köögivilja koguväärtuse arvutamisel kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 138/2004 ⁽¹⁾ I lisas sätestatud metoodikat *mutatis mutandis*.

3. Riiklikku finantsabi võib maksta üksnes lõikes 4 osutatud piirkonnas toodetud puu- ja köögivilja eest.

4. Selleks et arvutada lõikes 1 osutatud organiseerituse tase, määratlevad liikmesriigid nende territooriumi eristatava osana piirkonnad, mille kohta on andmed kättesaadavad, järgides seejuures objektiivseid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume, sh piirkondade agronoomilisi ja majanduslikke tunnusjooni, põllumajanduse või puu- ja köögiviljakasvatuse võimalusi või institutsioonilist või haldusstruktuuri.

Liikmesriigi määratletud piirkondi ei muudeta vähemalt viie aasta jooksul, v.a juhul, kui muutmine on objektiivselt põhjendatud eelkõige põhjustel, mis ei ole seotud asjaomase piirkonna või asjaomaste piirkondade tootjate organiseerituse taseme arvutamisega.

5. Enne riikliku finantsabi andmist edastavad liikmesriigid komisjonile loetelu piirkondade kohta, mis vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 35 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kriteeriumidele, ning nendes piirkondades tootjaorganisatsioonile antava riikliku finantsabi summa.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 138/2004 põllumajanduse arvepidamise kohta ühenduses (ELT L 33, 5.2.2004, lk 1).

▼ M1

Liikmesriigid teatavad komisjonile mis tahes muudatustest seoses piirkondadega, mis vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 35 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kriteeriumidele.

▼ B*Artikkel 53***Rakenduskava muudatused**

Tootjaorganisatsioon, kes soovib taotleda riiklikku finantsabi, peab vajaduse korral muutma oma rakenduskava vastavalt artiklile 34.

*V PEATÜKK***Üldsätted**

1. jagu

Teavitamine ja aruandlus*Artikkel 54***Liikmesriikide edastatav teave tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootjarühmade kohta**

Liikmesriigid edastavad komisjonile järgmise teabe ja dokumendid:

- a) iga aasta 31. jaanuariks kõnealuse aasta kõigi rakenduskavade jaoks heakskiidetud rakendusfondide kogusumma. Teates esitatakse nii rakendusfondide kogusumma kui ka kõnealuste rakendusfondide jaoks antud liidu finantsabi kogusumma. Need arvud jaotatakse omakorda kriisiennetuse ja -ohje meetmeteks ning muudeks meetmeteks;
- b) iga aasta 15. novembriks aastaaruande tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühmade ning eelmise aasta rakendusfondide, rakenduskavade ja tunnustuskavade kohta. Kõnealune aastaaruanne peab hõlmama käesoleva määruse V lisa kohast teavet;
- c) iga aasta 31. jaanuariks summad, mis vastavad iga määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühma tunnustuskava rakendamise eelolevale aastasele perioodile, sh jooksva rakendusaasta summad. Esitatakse heakskiidetud või hinnangulised summad. Teade sisaldab iga tootjarühma ja kava rakendamise iga eeloleva aastase perioodi kohta järgmist teavet:
 - i) tunnustuskava rakendamise aastase perioodi kogusumma, liidu finantsabi, liikmesriikide rahaline panus ning tootjarühmade ja tootjarühmade liikmete sissemaksed;

▼B

- ii) antud abi jagunemine vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktidele a ja b.

*Artikkel 55***Liikmesriikide edastatav teave puu- ja köögiviljade tootjahindade kohta siseturul**

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile igal kolmapäeval kella 12.00-ks (Brüsseli aeg) VI lisas loetletud puu- ja köögivilja kaalutud keskmised registreeritud hinnad eelmise nädala seisuga, kui andmed on kättesaadavad.

Rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 I lisa A osas sätestatud üldiste turustamisstandarditega hõlmatud puu- ja köögivilja puhul tuleb teatada üksnes neile standarditele vastavate toodete hinnad, kusjuures kõnealuse lisa B osas sätestatud konkreetsete turustamisstandarditega hõlmatud toodete puhul tuleb kajastada üksnes I klassi toodete hindu.

Liikmesriigid teatavad ühe kaalutud keskmise hinna, mis vastab käesoleva määruse VI lisas kirjeldatud toodete liigile, sordile, suurusele ja esitusviisile. Kui registreeritud hinnad vastavad kõnealuses lisas täpsustamata toodete liigile, sordile, suurusele või esitusviisile, teatavad liikmesriigid komisjonile toodete liigi, sordi, suuruse ja esitusviisi, millele hinnad vastavad.

Hinnad teatakse pakendamiskohast kättesaadava kauba kohta, mis on sortitud, pakendatud ja vajaduse korral kaubaalustel, väljendatud eurodes netomassi 100 kilogrammi kohta.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks asjaomase puu- ja köögivilja tootmispiirkonna tüüpilised turud. Liikmesriigid teatavad komisjonile oma esimeses teates need tüüpilised turud ja nende osa kaalutud keskmise arvutamisel või teevad seda siis, kui nad neid muudavad. Liikmesriigid võivad vabatahtlikkuse alusel teatada ka muid hindu.

2. jagu

Rakenduskavade ja riiklike strateegiate järelevalve ja hindamine**▼M1***Artikkel 56***Näitajad**

1. Rakenduskavade ja riiklike strateegiate rakendamist jälgitakse ja hinnatakse, et hinnata rakenduskavades seatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme ning nende eesmärkide taustal rakenduskava tulemuslikkust ja tõhusust.

▼ M1

2. Lõikes 1 nimetatud edusamme, tulemuslikkust ja tõhusust hinnatakse rakenduskava kogu rakendamise kestel näitajate alusel, mis on loetletud rakendusmääruse (EL) 2017/892 II lisa punktis 4 ning mis on seotud tegevuste ja meetmetega, mida rakenduskava ajal rakendavad tunnustatud tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud, riikidevahelised tootjaorganisatsioonide liidud ja tootjarühmad.

▼ B*Artikkel 57***Rakenduskavade järelevalve- ja hindamismenetlused**

1. Tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud kehtestavad korra, mille alusel rakenduskavade järelevalve ja hindamise puhul kasutatavate näitajate kokkupanemiseks vajalikku teavet koguda, registreerida ja säilitada.

2. Järelevalvet tuleb teha nii, et järelevalve tulemused võimaldavad:

- a) kontrollida kava rakendamise kvaliteeti;
- b) määrata kindlaks, kas rakenduskavas on vaja teha kohandusi või kas rakenduskava on vaja läbi vaadata;

▼ M1

c) esitada andmeid aruandluse jaoks.

▼ B

3. ► **M3** Hindamise käigus tuleb esitada aruanne eelviimase aasta kohta, mil rakenduskava kohaldati. ◀

▼ M1

Hindamise käigus kontrollitakse rakenduskavas seatud üldeesmärkide saavutamist rakendusmääruse (EL) 2017/892 II lisa punktis 4 loetletud näitajate alusel.

▼ B

Kui see on asjakohane, peab hindamine hõlmama kvalitatiivse hinnangu andmist selliste keskkonnameetmete tulemustele ja mõjule, mille eesmärk on:

- a) hoida ära pinnaerosioon;
- b) vähendada taimekaitsevahendite kasutamist või seda paremini hallata;
- c) kaitsta elupaiku ja bioloogilist mitmekesisust ning
- d) maastikukaitse.

Hindamise tulemusi kasutatakse selleks, et:

- a) parandada rakenduskava kvaliteeti;
- b) määrata kindlaks, kas rakenduskavas on vaja teha sisulisi muudatusi ning
- c) saada kasulikke kogemusi edaspidiste rakenduskavade täiustamiseks.

▼ M1

Hindamisaruanne lisatakse vastavale rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 21 osutatud aastaaruandele.

▼ B*Artikkel 58***Riikliku strateegiaga seotud järelevalve- ja hindamismenetlused**

1. Liikmesriigid kehtestavad artiklis 56 osutatud näitajate kokkupanemiseks vajaliku teabe elektroonilise kogumise, registreerimise ja säilitamise korra. Selleks kasutavad nad teavet, mille tootjaorganisatsioonid ja nende liidud esitavad seoses oma rakenduskavade järelevalve ja hindamisega.

2. Et hinnata rakenduskavades seatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, peab järelevalve olema pidev. Selleks kasutatakse ära teave, mille tootjaorganisatsioonid ja nende liidud esitavad oma rakenduskavade järelevalve ja hindamise iga-aastastes aruannetes. Järelevalvet tuleb teha nii, et järelevalve tulemused võimaldavad:

a) kontrollida rakenduskavade kohaldamise kvaliteeti;

b) teha kindlaks, kas riiklikku strateegiat on vaja kohandada või läbi vaadata, et saavutada strateegia eesmärged või parandada strateegia rakendamise haldamist, sealhulgas rakenduskavade finantsjuhtimist.

3. Hindamise eesmärk on kontrollida strateegia üldeesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Selleks kasutatakse ära rakenduskavade järelevalve ja hindamise tulemusi, mis sisalduvad tootjaorganisatsioonide esitatud aastaaruannetes ja eelviimases aastaaruandes. Hindamistulemusi kasutatakse selleks, et:

a) parandada strateegia kvaliteeti;

b) määrata kindlaks, kas strateegias on vaja teha sisulisi muudatusi.

Hindamises peavad sisalduma 2020. aastal tehtud hindamise tulemused. Need tulemused peavad sisalduma artikli 54 punktis b osutatud sama aasta riiklikus aastaaruandes. Selles kontrollitakse finantsvahendite kasutusastet, kohaldatud rakenduskavade tulemuslikkust ja tõhusust ning hinnatakse nende kavade tulemusi ja mõju võrreldes strateegias seatud eesmärkide, püstitatud ülesannete ja sätestatud meetmetega ning vajaduse korral määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 sätestatud muude eesmärkidega.

3. jagu

Halduskaristused*Artikkel 59***Tunnustamiskriteeriumide eiramine**

1. Kui liikmesriik on teinud kindlaks, et tootjaorganisatsioon eirab mõnda artiklite 5, 7, artikli 11 lõigete 1 ja 2 ning artikli 17 nõuetega seotud tunnustamiskriteeriumit, saadab ta hiljemalt kaks kuud pärast eiramise avastamist asjakohasele tootjaorganisatsioonile tähitud hoiatuskirja, milles märgitakse tuvastatud eiramine, nõutavad parandusmeetmed ja parandusmeetmete võtmise ajavahemik, mis ei tohi ületada nelja kuud. Liikmesriigid peavad toetusmaksed alates eiramise kindlakstegemisest kuni ammendavate parandusmeetmete võtmiseni.

2. Kui tootjaorganisatsioon ei suuda rakendada lõikes 1 osutatud parandusmeetmeid liikmesriigi kehtestatud ajavahemikus, peatatakse tootjaorganisatsiooni tunnustus. Liikmesriik teatab tootjaorganisatsioonile peatamise ajavahemiku, mis algab vahetult pärast kõnealuste parandusmeetmete rakendamiseks antud ajavahemiku lõppemist ega tohi kesta kauem kui 12 kuud alates päevast, mil tootjaorganisatsioon sai hoiatuskirja. See ei piira liikmesriigi selliste horisontaalsete õigusaktide kohaldamist, millega võidakse ette näha peatamine, kui on algatatud kõnealuse juhtumiga seotud kohtumenetlus.

Tunnustuse peatamise ajal võib tootjaorganisatsioon jätkata oma tegevust, kuid toetust ei maksta kuni tunnustuse peatamise lõppemiseni. Aastast toetussummat vähendatakse 2 % iga alanud kalendrikuu või selle osa kohta, mil tunnustus on peatatud.

Tunnustuse peatamine lõpeb päeval, mil kontrollimine kinnitab, et asjamesed tunnustuskriteeriumid on täidetud.

3. Kui liikmesriigi pädeva asutuse poolt tunnustuse peatamiseks kehtestatud ajavahemiku lõpuks ei ole kriteeriumid täidetud, tühistab liikmesriik tunnustuse alates kuupäevast, mil tunnustamistingimused ei olnud enam täidetud, või kui seda kuupäeva ei ole võimalik välja selgitada, alates eiramise tuvastamise kuupäevast. See ei piira liikmesriigi selliste horisontaalsete õigusaktide kohaldamist, millega võidakse ette näha tunnustuse peatamine, kui on algatatud kõnealuse juhtumiga seotud kohtumenetlus. Selle ajavahemiku osas, mil eiramine kindlaks tehti, ettenähtud, kuid seni maksmata toetust välja ei maksta, ja alusetult makstud toetus tuleb tagastada.

4. Kui liikmesriik on teinud kindlaks, et tootjaorganisatsioon eirab mis tahes muid määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 154 kehtestatud toetuskriteeriume, mida ei ole nimetatud lõikes 1, saadab ta hiljemalt kaks kuud pärast eiramise kindlaks tegemist asjakohasele tootjaorganisatsioonile tähitud hoiatuskirja, milles märgitakse tuvastatud eiramine, nõutavad parandusmeetmed ja parandusmeetmete võtmise ajavahemik, mis ei tohi ületada nelja kuud.

▼B

5. Kui tootjaorganisatsioon ei võta lõikes 4 osutatud parandusmeetmeid liikmesriigi kehtestatud ajavahemiku jooksul, peatatakse maksed ja vähendatakse aastast toetussummat 1 % iga kalendrikuu või selle osa kohta, mis ületab kehtestatud ajavahemikku. See ei piira liikmesriigi selliste horisontaalsete õigusaktide kohaldamist, millega võidakse ette näha peatamine, kui on algatatud kõnealuse juhtumiga seotud kohtumenetlus.

6. Liikmesriik tühistab tunnustuse, kui tootjaorganisatsioon ei suuda tõendada vastavust määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punktis b nõutud turustatava toodangu miinimumkoguse või -väärtuse kriteeriumile teise järgneva aasta 15. oktoobriks, mis järgneb aastale, mil kõnealuseid kriteeriume ei täidetud. Tühistamine jõustub alates kuupäevast, mil tunnustamistingimused ei olnud enam täidetud, või kui seda kuupäeva ei ole võimalik välja selgitada, alates eiramise tuvastamise kuupäevast. Selle ajavahemiku osas, mil eiramine kindlaks tehti, ettenähtud, kuid seni maksmata toetust välja ei maksta, ja alusetult makstud toetus tuleb tagastada.

Kui aga tootjaorganisatsioon esitab liikmesriigile tõendusmaterjali selle kohta, et hoolimata ohuennetusmeetmete võtmisest ei suuda ta loodusõnnetuste, halbade ilmastikutingimuste, haiguste või kahjurite leviku tõttu järgida määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punktis b liikmesriikide kehtestatud turustatava toodangu miinimumkoguse või -väärtuse kohta kehtestatud tunnustamiskriteeriume, võib liikmesriik teha asjakohase aasta kohta sellele tootjaorganisatsioonile turustatava toodangu miinimumkoguse või -väärtuse erandi.

7. Lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamise juhtudel võivad liikmesriigid teha makseid pärast rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 10 sätestatud tähtaega. Kõnealuseid makseid ei tohi siiski teha hiljem kui rakenduskaava kohaldamisele järgneva teise aasta 15. oktoobril.

8. Lõikeid 1–5 kohaldatakse *mutatis mutandis* juhtudel, mil tootjaorganisatsioon ei esita liikmesriigile rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 21 nõutud teavet.

*Artikkel 60***Pettus**

1. Liikmesriigid peatavad sellisele tootjaorganisatsioonile või tootjaorganisatsioonide liidule suunatud maksed ja neile antud tunnustuse, kes on riikliku ametiasutuse uurimise all seoses määruse (EL) nr 1308/2013 kohase toetusega seonduva pettuse kahtlusega, ning teeb seda seniks, kuni kahtluse osas on jõutud selgusele.

2. Kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit on pannud toime määruse (EL) nr 1308/2013 kohase toetusega seonduva pettuse, siis ilma et see mõjutaks muude karistuste kohaldamist vastavalt Euroopa Liidu ja siseriiklike õigusaktide kohaselt, liikmesriigid:

a) tühistavad tootjaorganisatsioonile või tootjaorganisatsioonide liidule antud tunnustuse;

▼B

- b) jätavad asjaomased tegevused asjaomase rakenduskava raames toetuse ja nõuavad nende tegevustega seoses makstud toetussummad tagasi ning
- c) ei anna kõnealusele tootjaorganisatsioonile või liidule järgmisel aastal tunnustust.

*Artikkel 61***Karistus rahastamiskõlbmatute summade puhul**

1. Maksete suurus arvutatakse tegevuste rahastamiskõlblikkuse alusel.
2. Liikmesriik kontrollib toetuse saamiseks esitatud taotlust ning määrab rahastamiskõlblikud summad. Liikmesriik määrab summa, mis:
 - a) tuleks toetusesaajale vaid taotluse alusel välja maksta;
 - b) tuleb toetusesaajale maksta pärast taotluse rahastamiskõlblikkuse kontrolli.
3. Kui lõike 2 punkti a kohaselt kehtestatud summa ületab lõike 2 punkti b kohaselt kehtestatud summat rohkem kui 3 %, kohaldatakse karistust. Karistuse suurus on lõike 2 punktide a ja b alusel välja arvatud summade vahe. Karistust ei kohaldata, kui tootjaorganisatsioon tõendab, et ta ei ole vastutav rahastamiskõlbmatu summa esitamise eest.
4. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse kohapealsete kontrollide või järelkontrollide käigus tuvastatud rahastamiskõlbmatute kulude suhtes *mutatis mutandis*.
5. Kui turustatud toodangu väärtus deklareeritakse ja seda kontrollitakse enne toetuse taotlemist, kasutatakse lõike 2 punktide a ja b kohaselt kehtestatavate summade määramisel neid deklareeritud ja heakskiidetud väärtusi.
6. Kui rakenduskava lõppedes ei ole määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 5 punktis b osutatud tingimused täidetud, tuleb rakenduskava kohaldamise viimasel aastal saadud toetuse kogusummat vähendada osas, mis vastab keskkonnameetmete võtmisel kandmata kulude summale.

*Artikkel 62***Kõrvaldamistoimingute esimese astme kontrolli järgselt kohaldatavad halduskaristused**

1. Kui pärast rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 29 osutatud kontrollimist tuvastatakse mittevastavus rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 15 osutatud turustamisstandardite või miinimumnõuete osas ulatuses, mis ületab kehtestatud lubatud hälbeid, tuleb nõuda, et asjaomane tootjaorganisatsioon maksab karistussumma, mis arvutatakse nende kõrvaldatud toodete osakaalu põhjal, mis ei vasta neile standarditele või nõuetele, järgmiselt:
 - a) juhul kui need kogused moodustavad vähem kui 10 % vastavalt käesoleva määruse artiklile 44, on karistussumma võrdne liidu finantsabi summaga, mis arvutati kõnealuste mittevastavalt kõrvaldatud tootekoguste põhjal;

▼B

- b) juhul kui need kogused on vahemikus 10 % kuni 25 % tegelikult kõrvaldatud kogustest, on karistussumma kahekordne liidu finantsabi summa, mis arvutati kõnealuste mittevastavalt kõrvaldatud tootekoguste põhjal, või
- c) juhul kui need kogused ületavad 25 % tegelikult kõrvaldatud kogustest, on karistussummaks liidu finantsabi summa kogu käesoleva määruse artikli 44 kohaselt teatatud koguse ulatuses.
2. Lõikes 1 osutatud karistusi kohaldatakse ilma et see piiraks vastavalt artiklile 61 määratud mis tahes karistuse kohaldamist.

*Artikkel 63***Tootjaorganisatsioonide suhtes seoses kõrvaldamistoimingutega kohaldatavad halduskaristused**

Kõrvaldamistoimingute kulusid käsitatakse rahastamiskõlbatutena, kui asjaomaseid tooteid ei ole kõrvaldatud liikmesriikide poolt artikli 46 lõike 1 kohaselt sätestatud viisil või kui kõrvaldamistoiming on kahjustanud keskkonda või fütosanitaarseid tingimusi, ilma et see piiraks vastavalt artiklile 61 määratud mis tahes karistuse kohaldamist.

*Artikkel 64***Turult kõrvaldatud toodete saajate puhul kohaldatavad halduskaristused**

Kui vastavalt rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklitele 29 ja 30 tehtud kontrollide käigus tuvastatakse turult kõrvaldatud toodete saajatega seostatavaid rikkumisi, siis kõnealused toodete saajad:

- a) jäävad ilma õigusest saada turult kõrvaldatud tooteid ning
- b) saavad nõude maksta välja saadud toodete väärtus, millele lisanduvad sortimis- ja pakendamise ning transpordikulud vastavalt liikmesriikide poolt kehtestatud eeskirjadele.

Esimese lõigu punktis a sätestatud õigusest ilmajäämine jõustub kohe, kestab vähemalt aasta ja on pikendatav.

*Artikkel 65***Toorelt koristamise ja koristamata jätmise puhul kohaldatavad halduskaristused**

1. Kui tootjaorganisatsioon ei ole täitnud oma kohustusi seoses toorelt koristamisega, peab ta karistusena maksma hüvitissumma nende alade osas, millega seoses võetud kohustust eirati. Kohustuste täitmata jätmisena käsitatakse juhtumeid, mille korral:

- a) teatatud toorelt koristamise ala ei vasta toorelt koristamise toetuse saamise tingimustele;
- b) alalt ei ole saak täielikult koristatud või toodang ei ole denatureeritud;
- c) tootjaorganisatsiooni süül on kahjustatud keskkonda või fütosanitaarseid tingimusi.

▼B

2. Kui tootjaorganisatsioon ei ole täitnud oma kohustusi seoses saagi koristamata jätmisega, peab ta karistusena maksma hüvitissumma nende alade osas, millega seoses võetud kohustust eirati. Kohustuste täitmata jätmisena käsitatakse juhtumeid, mille korral:

- a) teatatud koristamatajätmise ala ei vasta koristamatajätmise toetuse saamise tingimustele;
- b) saaki on siiski koristatud või osaliselt koristatud;
- c) tootjaorganisatsiooni süül on kahjustatud keskkonda või fütosanitaarseid tingimusi.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b ei kohaldata siis, kui kohaldatakse artikli 48 lõike 3 teist lõiku.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud karistusi kohaldatakse lisaks mis tahes vastavalt artiklile 61 määratud karistustele.

*Artikkel 66***Kohapealsest kontrollist hoidumine**

Tunnustamisaotlus, rakenduskava heakskiitmine või toetuse taotlus lükatakse tagasi konkreetse punkti või asjaomaste kulude osas, kui tootjaorganisatsioon, sh selle liige või vastav esindaja takistab kohapealse kontrolli läbiviimist.

*Artikkel 67***Tagasinõutud toetuse tagasimaksmine ja karistussummade tasumine**

1. Tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud või muud asjaomased ettevõtjad maksavad alusetult makstud toetuse koos intressiga tagasi ning tasuvad käesoleva jaoga ettenähtud karistussummad.

Intress arvutatakse:

- a) alusetult saadud toetuse kättesaamise ja toetuseks saadud summa tagasimaksmise vahele jääva perioodi alusel;
- b) Euroopa Keskpanka poolt oma peamiste refinantseerimistehingute puhul kohaldatava intressimäära alusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias ja mis kehtib alusetult makstud summade väljamaksmise kuupäeval ning mida suurendatakse kolme protsendipunkti võrra.

2. Tagasimakstav toetus, intressid ja määratud karistussummad makstakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile (EAGF).

*VI PEATÜKK***Eeskirjade laiendamine***Artikkel 68***Eeskirjade laiendamise tingimused**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 164 kohaldatakse puu- ja köögiviljatoodetele ning puu- ja köögiviljasektori töödeldud toodetele, kui kõnealuse artikli lõikes 4 osutatud eeskirjad:

▼B

- a) on kehtinud vähemalt ühe aasta;
- b) on muudetud siduvaks maksimaalselt kolmeks aastaks.

Liikmesriigid võivad siiski teha erandi käesoleva lõike esimese lõigu punktis a sätestatud tingimuse osas, kui laiendatavate eeskirjade eesmärk on üks määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 164 lõike 4 esimese lõigu punktides a, e, f, h, i, j, m ja n sätestatud eesmärkidest.

2. Eeskirju, mis on muudetud siduvaks konkreetse majanduspiirkonnas kõigi tootjate jaoks, ei kohaldata selliste töötlemiseks tarnitud toodete suhtes, mille osas on leping allkirjastatud enne saagikoristuse algust, välja arvatud juhul, kui eeskirjade laiendamine (v.a määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud säte turgu käsitleva aruandluse kohta) hõlmab sõnaselgelt selliseid tooteid.

3. Tootjaorganisatsioonide või tootjaorganisatsioonide liitude suhtes kehtivaid eeskirju ei saa muuta siduvaks määrusega (EÜ) nr 834/2007 hõlmatud mahetoodete tootjate jaoks, välja arvatud juhul, kui vähemalt 50 % kõnealuse määrusega hõlmatud tootjatest, kes paiknevad majanduspiirkonnas, kus tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit tegutseb, on nende eeskirjadega nõus, ning kui see organisatsioon või liit katab vähemalt 60 % kõnealuse piirkonna mahepõllumajanduslikust toodangust.

4. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eeskirju ei kohaldata toodete suhtes, mis on toodetud väljaspool kõnealuse määruse artikli 164 lõikes 2 osutatud konkreetset majanduspiirkonda.

*Artikkel 69***Riiklikud eeskirjad**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 2 kohaldamisel võivad liikmesriigid otsustada, et majanduspiirkond, mida peeti silmas tootmisharudevahelise organisatsiooni eeskirjade laiendamise puhul, on piirkond või riigi kogu territoorium, kus on sarnased tootmis- ja turustustingimused.

2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõikes 3 määratletud tootjaorganisatsioonide või nende liitude representatiivsuse kindlaksmääramisel peavad liikmesriigid kehtestama eeskirjad, milles ei võeta arvesse:

- a) tootjaid, kelle toodang on ette nähtud põhiliselt põllumajandusettevõttes või tootmispiirkonnas toimuvaks otsemüügiks tarbijaile;
- b) punktis a osutatud otsemüüki;
- c) toodangut, mis on tarnitud töötlemiseks lepingu alusel, mis on allkirjastatud enne saagikoristuse algust, välja arvatud juhul, kui laiendatud eeskirjad hõlmavad sõnaselgelt selliseid tooteid;
- d) määrusega (EÜ) nr 834/2007 hõlmatud mahetoodete tootjaid või mahetooteid.

▼B*Artikkel 70***Eeskirjade laiendamisest ja majanduspiirkondadest teatamine**

1. Kui liikmesriik teatab eeskirjadest, mis ta on muutnud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 6 kohaselt siduvaks teatava toote ja majanduspiirkonna puhul, teatab ta koheselt komisjonile:

- a) majanduspiirkonna, mille suhtes neid eeskirju kohaldatakse;
- b) eeskirjade laiendamist taotlenud tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootmisharudevahelise liidu andmed ning andmed, mis tõendavad vastavust määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõikele 3;
- c) juhul kui eeskirjade laiendamist on taotlenud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit, siis sellesse organisatsiooni või liitu kuuluvate tootjate arvu ning asjaomase majanduspiirkonna tootjate koguarvu; selline teave esitatakse laiendamistaotluse esitamise ajal valitsenud olukorra seisuga;
- d) juhul kui eeskirjade laiendamist on taotlenud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit, siis majanduspiirkonna kogutoodangu ja kõnealuse tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu turustatud toodangu viimasel turustusaastal, mille kohta on andmed olemas;
- e) kuupäeva, millest alates on laiendatavaid eeskirju kohaldatud asjaomase tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootmisharudevahelise organisatsiooni suhtes, ning
- f) laiendamise jõustumiskuupäeva ja laiendamise kohaldamise kestuse.

2. Kui liikmesriik on vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 3 teisele lõigule kehtestanud riiklikud eeskirjad, mis kehtivad tootmisharudevaheliste organisatsioonide eeskirjade laiendamisel representatiivsuse suhtes, teatab ta samaaegselt laiendatud eeskirjadest teatamisega neist representatiivsust käsitlevatest eeskirjadest komisjonile ja lisab nende põhjendused.

3. Enne laiendatud eeskirjade avalikkusele kättesaadavaks tegemist teavitab komisjon neist eeskirjadest liikmesriike, kasutades vahendeid, mida ta peab asjakohaseks.

*Artikkel 71***Eeskirjade laiendamise kehtetuks tunnistamine**

Komisjon võtab vastu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 175 punktis d osutatud otsuse, milles nõutakse, et liikmesriik tühistaks eeskirjade laiendamise, mille osas liikmesriik kõnealuse määruse artikli 164 lõike 1 kohaselt otsuse tegi, kui ta leiab, et:

- a) liikmesriigi otsus välistab konkurentsi olulisel osal siseturust, kahjustab vabakaubandust või ohustab aluslepingu artiklis 39 seatud eesmärkide saavutamist;
- b) teistele tootjatele laiendatud eeskirjade suhtes kohaldatakse aluslepingu artikli 101 lõiget 1;

▼B

c) käesoleva peatüki sätteid ei ole järgitud.

Kõnealuste eeskirjadega seoses tehtud komisjoni otsust kohaldatakse alates kuupäevast, mil asjaomasele liikmesriigile leiust teatati.

*Artikkel 72***Enne koristamist müüdnud toodangu ostjad**

1. Kui tootjaorganisatsiooni mittekuuluvad tootjad müüvad oma toodangut enne selle koristamist, käsitatakse sellist ostjat toodangu aruandlust ja turustamist käsitlevate eeskirjade järgimise seisukohast selle toodangu tootjana.

2. Asjaomased liikmesriigid võivad otsustada, et eeskirju, mida lõikes 1 ei nimetata, võib muuta ostjate jaoks siduvaks, kui nad vastutavad asjaomase toodangu haldamise eest.

III JAOTIS

KAUBANDUS KOLMANDATE RIIKIDEGA – PIIRIL KEHTIVA HINNA SÜSTEEM*Artikkel 73***Mõisted**

Käesoleva peatüki kohaldamisel on

- a) „partii“ – kaubad, mis on esitatud vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni alusel, hõlmates üksnes sama päritoluga kaupu, mis kuuluvad ühe ühtse CN-koodi alla, ning
- b) „importija“ – deklarant Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 ⁽¹⁾ artikli 5 lõikes 15 määratletud tähenduses.

*Artikkel 74***Imporditud toodete hindadest ja kogustest teatamine**

1. Iga VII lisa A osas sätestatud toote ja ajavahemiku kohta ning iga turupäeva ja päritolu kohta teatavad liikmesriigid komisjonile järgmise tööpäeva kella 12.00-ks (Brüsseli aja järgi):

- a) kolmandatest riikidest imporditud ja liikmesriigi imporditurgudel müüdnud toodete keskmised tüüpilised hinnad ning
- b) punktis a osutatud hindadele vastavad üldkogused.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel teatavad liikmesriigid komisjonile nende meelest tüüpilised imporditurud, mis peavad hõlmama Londoni, Milano, Perpignani ja Rungis' turge.

Kui esimese lõigu punktis b osutatud üldkogused kaaluvad vähem kui kümme tonni, ei pea vastavaid hindu komisjonile teatama.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

▼B

2. Lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud hinnad registreeritakse:

- a) iga VII lisa A osas loetletud toote kohta;
- b) kõikide kättesaadavate sortide ja suuruste kohta ning
- c) importija/hulgimüüja tasandil kehtiva hinnana või hulgi-/jaemüüja tasandil kehtiva hinnana juhul, kui importija/hulgimüüja tasandil kehtivad hinnad ei ole teada.

Kõnealuseid hindu vähendatakse järgmiste summade võrra:

- a) 15 % kasumimarginaal Londoni, Milano ja Rungis' turustuskeskuste puhul ja 8 % muude turustuskeskuste puhul ning
- b) transpordi- ja kindlustuskulud Euroopa Liidu tolliterritooriumil.

Liikmesriigid võivad teise lõigu kohaselt mahaarvatavateks transpordi- ja kindlustuskuludeks määrata kindlad standardsummad. Sellistest standardsummadest ja nende arvutamise meetodist tuleb komisjonile viivitamata teatada.

3. Lõike 2 kohaselt registreeritud hindu, mis on kehtestatud hulgi- või jaemüügitasandil, vähendatakse:

- a) 9 % suuruse summa võrra, et võtta arvesse hulgemüüja kasumimarginaali, ja
- b) 0,7245 euro suuruse summa võrra 100 kg kohta, et võtta arvesse käitlemiskulusid ning turul kehtivaid makse ja tasusid.

4. Konkreetse turustamisstandardiga hõlmatud VII lisa A osas loetletud toodete puhul käsitatakse tüüpilisena järgmisi hindu:

- a) I klassi toodete hind, tingimusel et kõnealuse klassi kogused moodustavad vähemalt 50 % turustatavast üldkogusest,
- b) I ja II klassi toodete hinnad, tingimusel et kõnealuste klasside kogused moodustavad vähemalt 50 % turustatavast üldkogusest,
- c) II klassi toodete hinnad, kui I klassi tooted ei ole kättesaadavad, välja arvatud juhul, kui nende suhtes on kvaliteediomadustest tulenevalt otsustatud kohaldada korrigeerimiskoeffitsienti ja kui tavaliselt ei turustata neid tooteid I klassi toodetena.

Esimese lõigu punktis c osutatud korrigeerimiskoeffitsienti kohaldatakse pärast lõikes 2 osutatud summade mahaarvamist.

Konkreetselt turustamisstandardiga hõlmamata VII lisa A osas loetletud toodete puhul käsitatakse tüüpilisena tootehindu, mis vastavad üldisele turustamisstandardile.

Artikkel 75

Piiril kehtiva hinna alus

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 181 lõike 1 kohaldamisel loetakse kõnealuses artiklis osutatud puu- ja köögiviljatoodeteks ning töödeldud puu- ja köögiviljasektori toodeteks käesoleva määruse VII lisas loetletud tooteid.

2. Kui VII lisa A osas loetletud toodete tolliväärtus on määratud määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 70 sätestatud tehinguväärtuse kohaselt ja kui kõnealune tolliväärtus ületab rohkem kui 8 % võrra komisjoni poolt kindla määrana arvutatud kindlat impordiväärtust, mida kohaldatakse kõnealuse toote vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni koostamise ajal, esitab importija komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 ⁽¹⁾ artiklis 148 osutatud tagatise. Sel eesmärgil võrdub imporditollimaksu summa, mida VII lisa A osas loetletud toodete eest võidakse sisse nõuda, tollimaksu summaga, mida oleks tulnud maksta, kui kõnealust toodet oleks liigitatud asjaomase kindla impordiväärtuse põhjal.

Esimest lõiku ei kohaldata juhul, kui kindla impordiväärtus on suurem kui nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 ⁽²⁾ I lisa III osa I jao 2. lisas loetletud hinnad piiril või kui deklarant taotleb, et tagatise esitamise asemel tehakse tollimaksu arvestuskanne viivitamata selle tollimaksu summa kohta, mis võib hiljem tasumisele kuuluda.

3. Kui VII lisa A osas loetletud toodete tolliväärtus arvutatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 74 lõike 2 punkti c kohaselt, arvestatakse tollimaks rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 38 lõike 1 kohaselt maha. Sel juhul esitab importija tagatise, mis võrdub tollimaksu summaga, mida ta oleks maksnud juhul, kui tooted oleks liigitatud kohaldatava kindla impordiväärtuse põhjal.

4. Edasimüügiks imporditud toodete tolliväärtus määratakse otse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 74 lõike 2 punkti c kohaselt ning sel juhul kohaldatakse kehtivatel perioodidel rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 38 kohaselt arvutatud kindlat impordiväärtust.

5. Importijal on alates kõnealuste toodete müügist aega üks kuu, kuid mitte rohkem kui neli kuud alates vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmiskuupäevast, et tõendada, et partii on müüdud tingimustel, mis kinnitavad määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 70 osutatud hindade korrektsust, või määrata kindlaks kõnealuse määruse artikli 74 lõike 2 punktis c osutatud tolliväärtus.

⁽¹⁾ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

⁽²⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

▼B

Kui ühest kõnealusest tähtjast kinni ei peeta, võetakse esitatud tagatis ära, ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist.

Esitatud tagatis tagastatakse ulatuses, mille kohta esitatakse tolli rahuldavad tõendid realiseerimistingimuste täitmise kohta. Vastasel korral jäetakse tagatis imporditollimaksude katteks.

Selle tõendamiseks, et partii on müüdud esimeses lõigus sätestatud tingimustel, teeb importija lisaks arvele kättesaadavaks kõik asjakohaste tollikontrollide tarbeks vajalikud asjaomase partii iga toote müügi ja realiseerimisega seotud dokumendid, sealhulgas dokumendid, mis käsitlevad partii vedu, kindlustust, käitlemist ja ladustamist.

Kui rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artiklis 3 osutatud turustamissandardite kohaselt tuleb pakendil näidata puu- ja köögiviljade sort või tüüp, näidatakse veo, arvete ja tarnekorraldusega seotud dokumentidel partiisse kuuluvate puu- ja köögiviljade sort või tüüp.

6. Liikmesriigi pädev asutus võib importija nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral pikendada lõike 5 esimeses lõigus osutatud neljakuulist tähtaega kuni kolme kuu võrra.

Kui liikmesriigi pädevad asutused leiavad kontrolli käigus, et käesoleva artikli nõuded ei ole täidetud, nõuavad nad tasumisele kuuluva tollimaksu tagasi vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 105. Tagastatava või tagasinõudmisele kuuluva tollimaksu määr sisaldab intressi alates kauba vabasse ringlusse lubamise kuupäevast kuni tagasimakse laekumiseni. Kohaldatakse liikmesriikide õigusaktidega tagasinõudmis- toimingute suhtes kehtestatud intressimäära.

IV JAOTIS

ÜLD-, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 76***Riiklikud karistused**

Ilma et see piiraks määruses (EL) nr 1306/2013, määruses (EL) nr 1308/2013, käesolevas määruses või rakendusmääruses (EL) 2017/892 sätestatud mis tahes karistuse kohaldamist, võivad liikmesriigid kohaldada siseriiklike karistusi kõnealustes määrustes sätestatud nõuete rikkumiste korral, sh võivad nad karistada ka tootjaorganisatioone, kes ei kohalda rakenduskavu. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada liidu finantshuvide piisav kaitse.

*Artikkel 77***Teatamine**

1. Liikmesriik määrab ühe pädeva asutuse või organi, kes vastutab teatamiskohustuse täitmise eest iga järgmise teema puhul:

▼B

- a) tootjarühmad, tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja tootmisharudevahelised organisatsioonid, nagu on ette nähtud artikliga 54;
- b) siseturul kehtivad puu- ja köögivilja tootjahinnad, nagu on ette nähtud artikliga 55;
- c) kolmandatest riikidest imporditud ja tüüpilistel imporditurgudel müüdud toodete hinnad ja kogused, nagu on osutatud artiklis 74;
- d) vabasse ringlusse lubatud impordimaht, nagu on ette nähtud rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikliga 39.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile asjaomase asutuse või organi määramisest ja kontaktandmetest ning kõnealuse teabe kõigist muutmistest.

Määratud asutuste ja organite loetelu, mis hõlmab kõnealuste institutsioonide nimesid ja aadresse, tehakse liikmesriikidele ja avalikkusele igal asjakohasel viisil kättesaadavaks komisjoni teabesüsteemide kaudu, sh avaldatakse veebis.

3. Käesoleva määrusega ja rakendusmäärusega (EL) 2017/892 ette nähtud teated esitatakse vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 792/2009 ⁽¹⁾.

4. Kui liikmesriik ei täida määruse (EL) nr 1308/2013, käesoleva määruse või rakendusmääruse (EL) 2017/892 kohast teatamiskohustust või kui komisjoni valduses olevate objektiivsete faktide põhjal ilmneb, et teave on vale, võib komisjon peatada määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 17 osutatud puu- ja köögiviljasektoritega seotud igakuised maksed kas osaliselt või täielikult kuni teabe nõuetekohase edastamiseni.

*Artikkel 78***Vääramatust jõust teatamine**

Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 59 lõike 7 ja artikli 64 lõike 2 punkti a kohaldamisel tuleb igast vääramatu jõu juhtumist liikmesriigi pädevale asutusele teatada ja esitada asjakohased, asutuse jaoks piisavad tõendid 30 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil vääramatu jõu juhtum aset leidis.

*Artikkel 79***Rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 muutmise**

Rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 muudetakse järgmiselt.

⁽¹⁾ Komisjoni 31. augusti 2009. aasta määrus (EÜ) nr 792/2009, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad turgude ühise korralduse rakendamist, otsemaksete režiimi, põllumajandustoodete müügiedendamist ning äärepoolseimates piirkondades ja väiksematel Egeuse mere saartel kohaldatavat korda käsitlevate teabe ja dokumentide esitamiseks liikmesriikidelt komisjonile (ELT L 228, 1.9.2009, lk 3).

▼B

- 1) Artikkel 2 jäetakse välja.
- 2) Artiklid 19–35 jäetakse välja.
- 3) Artiklid 50–148 jäetakse välja.
- 4) VI–XVIII lisa jäetakse välja.

*Artikkel 80***Üleminekusätted**

1. Ilma et see piiraks artikli 34 kohaldamist, võib tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu taotluse korral rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 kohaselt heaks kiidetud rakenduskava:

- a) rakendamist jätkata kuni selle lõpuni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 alusel kohaldatavatel tingimustel;
- b) muuta nii, et see vastaks määruse (EL) nr 1308/2013, käesoleva määruse ja rakendusmääruse (EL) 2017/892 nõuetele, või
- c) asendada uue rakenduskavaga, mis on heaks kiidetud määruse (EL) nr 1308/2013, käesoleva määruse ja rakendusmääruse (EL) 2017/892 kohaselt.

▼M3

▼B*Artikkel 81***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

I LISA

Artikli 22 lõikes 2 osutatud töödeldud tooted

Kategooria	CN-kood	Kirjeldus
Puuvilja- ja marjamahlad	ex 2009	Kääritamata, piirituselisandita puuvilja- ja marjamahlad (v.a alamrubriikidesse 2009 61 ja 2009 69 kuuluvad viinamarjamahl ja viinamarjavirre ning alamrubriiki 2009 80 kuuluv banaanimahl) ja kontsentreeritud mahlad, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma Kontsentreeritud mahlad on rubriiki ex 2009 kuuluvad puuvilja- ja marjamahlad, mis on saadud mahlast vähemalt 50 % vee eraldamisega füüsikalise töötlemisviisiga, pakendis netomassiga vähemalt 200 kg.
Tomatikontsentraat	ex 2002 90 31 ex 2002 90 91	Vähemalt 28 % kuivainesisaldusega tomatikontsentraat kontaktpakendis netomassiga vähemalt 200 kg.
Külmutatud puu- ja köögiviljad	ex 0710 ex 0811 ex 2004	Külmutatud köögiviljad, toores või eelnevalt aurutatud või keedetud, v.a alamrubriiki 0710 40 00 kuuluv suhkrumais, alamrubriiki 0710 80 10 kuuluvad oliivid ja alamrubriiki 0710 80 59 kuuluvatesse perekondadesse <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvate taimede viljad Külmutatud puuviljad, marjad ja pähklid, kuumtöötlemata, aurutatud või vees keedetud, ilma suhkru- või muu magusainelisandita, v.a alamrubriiki ex 0811 90 95 kuuluvad külmutatud banaanid Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutatud, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted, v.a alamrubriiki ex 2004 90 10 kuuluv suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>) alamrubriiki ex 2004 90 30 kuuluvad oliivid ja alamrubriiki 2004 10 91 kuuluvad kartulid, mis on valmistatud või konserveeritud jahu või helvestena.
Konserveeritud puu- ja köögiviljad	ex 2001 ex 2002 ex 2005 ex 2008	Köögiviljad, puuviljad, marjad, pähklid jm taimede söödavad osad, äädika või äädikhappeta valmistatud või konserveeritud, v.a: <ul style="list-style-type: none"> — perekonda <i>Capsicum</i> kuuluvate taimede viljad v.a alamrubriiki 2001 90 20 kuuluvad magus ja mahe paprika või piment — alamrubriiki 2001 90 30 kuuluv suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>) — alamrubriiki 2001 90 40 kuuluvad jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist — alamrubriiki 2001 90 60 kuuluvad palmipungad — alamrubriiki 2001 90 65 kuuluvad oliivid — viinamarjalehed, humalavõrsed jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis kuuluvad alamrubriiki 2001 90 97. Tomatid, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, v.a eespool kirjeldatud alamrubriikidesse ex 2002 90 31 ja ex 2002 90 91 kuuluv tomatikontsentraat. Muud külmutamata köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted, v.a alamrubriiki 2005 70 kuuluvad oliivid, alamrubriiki ex 2005 80 00 kuuluv suhkrumais (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>) ja perekonda <i>Capsicum</i> , kuuluvate taimede viljad, v.a alamrubriiki 2005 99 10 kuuluvad magus ja mahe paprika ning piment ja alamrubriiki 2005 20 10 kuuluvad kartulid, mis on valmistatud või konserveeritud jahu või helvestena. Mujal nimetamata puuviljad ja marjad, pähklid jm söödavad taimeosad, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, suhkru-, muu magusaine- või alkoholilisandiga või ilma, v.a:

▼B

Kategooria	CN-kood	Kirjeldus
		<ul style="list-style-type: none"> — alamrubriiki 2008 11 10 kuuluv maapähklivõi — alamrubriiki ex 2008 19 kuuluvad muud pähklid, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, suhkru- või muu magusainega või ilma, mujal nimetamata — alamrubriiki 2008 91 00 kuuluvad palmipungad — alamrubriiki 2008 99 85 kuuluv mais — alamrubriiki 2008 99 91 kuuluvad jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist — viinamarjalehed, humalavõrsed jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis kuuluvad alamrubriiki ex 2008 99 99 — alamrubriikidesse ex 2008 92 59, ex 2008 92 78, ex 2008 92 93 ja ex 2008 92 98 kuuluvad segud banaanidest, muul moel valmistatud või konserveeritud — alamrubriikidesse ex 2008 99 49, ex 2008 99 67 ja ex 2008 99 99 kuuluvad muul viisil valmistatud ja konserveeritud banaanid
Konserveeritud seened	2003 10	Perekonda <i>Agaricus</i> kuuluvad seened, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta.
Lühiajaliseks säilitamiseks soolvees konserveeritud puuviljad	ex 0812	Lühiajaliseks säilitamiseks soolvees konserveeritud puuviljad, marjad ja pähklid, kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud, v. a alamrubriigi ex 0812 90 98 lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud banaanid.
Kuivatatud puuviljad	ex 0813 0804 20 90 0806 20 ex 2008 19	<p>Kuivatatud puuviljad ja marjad, v.a rubriikidesse 0801–0806 kuuluvad puuviljad</p> <p>Kuivatatud viigimarjad</p> <p>Kuivatatud viinamarjad</p> <p>Muud pähklid, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, suhkru- või muu magusainelisanadiga või ilma, mujal nimetamata, v.a troopilised pähklid ja nende segud.</p>
Muud töödeldud puu- ja köögiviljad		Määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa X osas loetletud töödeldud puu- ja köögiviljad, mis erinevad eespool esitatud kategooriates loetletud toodetest.
Töödeldud maitsetaimed	ex 0910 ex 1211	<p>Kuivatatud aed-liivatee</p> <p>Basiilik, meliss, münt, harilik pune (oregano), rosmariin ja salvei, kuivatatud, tükeldatud või tükeldamata, purustatud või purustamata, pulbristatud või pulbristamata.</p>
Paprikapulber	ex 0904	Piprad perekonnast <i>Piper</i> ; perekondadesse <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvad kuivatatud, purustatud või jahvatatud viljad, v.a alamrubriiki 0904 20 10 kuuluv paprika

*II LISA***Rakenduskavade alusel mitterahastatavate tegevuste ja kulude loetelu, millele on osutatud artikli 31 lõikes 1**

1. Üldised tootmiskulud ning eelkõige seeneniidistiku, seemnete ja üheaastaste taimedega seotud kulud (ka sertifitseeritud); taimekaitsetoodetega, sealhulgas integreeritud tõrjeainete, väetiste ja muude lisanditega seotud kulud; kogumis- või veokulud (sise- või välisvedu); säilitamiskulud; pakendamiskulud (sealhulgas pakendikäitluse kasutamine ja selle korraldamine), ka uute töötlemisprotsesside raames; tegevuskulud (eelkõige elekter, kütus ja tehniline hooldus).
2. Haldus- ja personalikulud, v.a rakendusfondide ja rakenduskavade rakendamise seotud kulud.
3. Kriisiennetuse ja -ohjega mitteseotud tulu- või hinnalisad.
4. Muud kindlustuskulud kui II jaotise III peatüki 7. jaos osutatud saagikindlustusmeetmed.
5. Enne rakenduskava algust teostatud muudeks kui artiklis 38 osutatud toiminguteks võetud laenu tagasimaksud.
6. Hoonestamata maa ost, mille maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toimingu rahastamiskõlblikest kuludest.
7. Selliste kohtumiste ja koolitusprogrammide kulud, mis ei ole seotud rakenduskavaga.
8. Tootjaorganisatsiooni liikmete poolt väljaspool ELi toodetud kogustega seotud toimingud või kulud.
9. Toimingud, mis võivad kahjustada konkurentsi tootjaorganisatsiooni muus majandustegevuses.
10. Investeeringud transpordivahenditesse, mida tootjaorganisatsioon kasutab turustamisel või tarnimisel.
11. Üüritud kaupade kasutamisel tekkinud kulud.
12. Liisingulepingutega seotud väljaminekud (maksud, intressid, kindlustuskulud jne) ja kasutuskulud.
13. Käesolevas loetelus rahastamiskõlbmatuna nimetatud toimingute või kuludega seotud alltöövõtu- või allhankelepingud.
14. Käibemaks, välja arvatud juhul, kui riiklike käibemaksu käsitlevate õigusaktide alusel ei ole käibemaks tagastatav.
15. Mis tahes riiklikud või piirkondlikud maksud või fiskaalsed lõivud.
16. Laenuintress, v.a juhul, kui toetust on antud muus vormis kui tagastamatu otsetoetus.
17. Investeeringud äriühingute aktsiatesse või kapitali, kui investeeringu puhul on tegemist finantsinvesteeringuga.
18. Muude isikute kui tootjaorganisatsiooni või selle liikmete ja tootjaorganisatsioonide liitude või nende tootjalikmete või artikli 22 lõikes 8 osutatud tütarettevõtjate kantud kulud.

▼ **M3**

19. Investeeringud või sarnast liiki tegevused, mida ei teostata tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või nende tootjaliikmete või artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevate tütaretevõtjate või tütaretevõtjate keti üksuse põllumajanduslikes majapidamistes ja/või tööruumides.

▼ **M1**

20. Tootjaorganisatsiooni või nende liitude võetud allhankega seotud meetmed väljaspool liitu, välja arvatud juhul, kui müügiedendusmeetet rakendatakse väljaspool liitu vastavalt rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklile 14.
21. Ekspordikrediit seoses meetmete ja tegevustega, mille eesmärk on puu- ja kõõgiviljaturgude mitmekesistamine ja konsolideerimine nii ennetamise eesmärgil kui ka kriisi ajal.

▼B*III LISA***Rakenduskavade alusel rahastatavate tegevuste ja kulude mittetäielik loetelu, millele on osutatud artikli 31 lõikes 1**

1. Erikulud, mis on seotud järgmisega:

- kvaliteedi parandamise meetmed;
- orgaanilised taimekaitsevahendid (feromoonid ja röövloomad), mida kasutatakse mahepõllumajanduslikus, integreeritud või tavalises tootmises;
- keskkonnameetmed määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 5 alusel;
- mahepõllumajanduslik, integreeritud või eksperimentaaltootmine, sh mahepõllumajanduslikud seemned ja seemikud;
- määruse (EL) nr 543/2011 II jaotises osutatud taimetervise eeskirjade ja maksimaalse jääkainete sisalduse normidele vastavuse järelevalve tagamine.

Erikulud on lisakulud, mis arvutatakse tavakulude ja tegelikult kantud kulude vahena ning mis väljendavad tegevuse tulemusena saamata jäänud sissetulekut ning mis ei ole ei lisasissetulek ega kulude kokkuhoiust saadav tulu..

▼M3

Iga esimeses lõigus osutatud rahastamiskõlblike kulude liigi puhul võivad liikmesriigid kehtestada tavakuludega võrreldes tekkivate lisakulude arvutamiseks standardsed kindlad summad, ühikuhindade astmestiku või ühekordsed maksed.

▼B

2. Rakendusfondide ja rakenduskavade rakendamisega seotud haldus- ja personalikulud, mis sisaldavad järgmist.

- a) Rakendusfondi või -kavaga konkreetselt seotud üldkulud, sealhulgas juhtimis- ja personalikulud, aruanded ja hindamisuuringud ning raamatupidamiskulud ja rahastamisarvestuse halduskulud, mis makstakse standardse kindla summana, mille suurus on kuni 2 % heakskiidetud rakendusfondist, mis on vastavalt artiklile 33 heaks kiidetud, ja kuni 180 000 eurot, hõlmates nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsioonide sissemakseid.

Tunnustatud tootjaorganisatsioonide liitude esitatud rakenduskavade puhul arvutatakse esimese lõiguga ettenähtud üldkulud lisaks iga tootjaorganisatsiooni üldkuludele ning need piirduvad maksimaalselt 1 250 000 euroga tootjaorganisatsioonide liidu kohta.

Liikmesriigid võivad rahastamise puhul piirduda tegelike kuludega, kuid sel juhul peaksid nad määratlema rahastamiskõlblikud kulud.

- b) Meetmetest tingitud alljärgnevad personalikulud, sealhulgas seaduse kohaselt kohustuslikud töötasukulud, kui need on otseselt kandnud tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit või artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevad tütarettevõtjad, (mille liikmesriik peab heaks kiitma) või tootjaorganisatsiooni liikmeks olevad ühistud:

▼B

- i) kõrge kvaliteeditaseme saavutamiseks või säilitamiseks või keskkonnakaitseks;
- ii) turustamise taseme parandamiseks.

Kõnealuste meetmete rakendamine nõuab eelkõige pädevaid töötajaid. Kui tootjaorganisatsioon kasutab sellistel juhtudel oma või liikmestootjate töötajaid, tuleb töötatud aeg dokumenteerida.

Kui liikmesriik soovib pakkuda alternatiivi rahastamise piiramisele tegevlite kuludega, peab ta kõikide käesolevas punktis nimetatud rahastamiskõlblike personalikulude jaoks eelnevalt kinnitama nõuetekohaselt põhjendatud standardse kindla summa või ühikuhindade astmestiku, mille suurus võib olla kuni 20 % heakskiidetud rakendusfondist. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib seda protsenti tõsta.

Kõnealuste standardsete kindlate summade taotlemiseks esitavad tootjaorganisatsioonid liikmesriigi nõuetele vastavalt tõendid tegevuse rakendamise kohta.

- c) Tootjaorganisatsioonide ühinemise õigusabi- ja halduskulud, samuti riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide või riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liitude loomisega seotud õigusabi- ja halduskulud; teostatavusuringud ja ettepanekud, mille eest tootjaorganisatsioonid on seoses sellega tasunud.

▼M3

- 3. Kohtumiste ja koolitusprogrammide kulud, mis on seotud rakenduskavaga, sealhulgas osalejate päevarahad ning transpordi- ja elamiskulud.

▼B

- 4. Müügiedendus, mille alla kuuluvad:

- tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevate tütarettevõtjate margitooded/kaubamärgid;
- üldine müügiedendus ja kvaliteedimärkide edendamine;
- esimese ja teise taande kohased mis tahes pakendite või kaubamärkide reklaami trükkimiskulud tingimusel, et see tegevus on rakenduskavaga ette nähtud.

Geograafilised nimed on lubatud üksnes juhul:

- a) kui need on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmises (EL) nr 1151/2012⁽¹⁾ käsitletud kaitstud päritolunimetused või kaitstud geograafilised tähised või
- b) kui kõikidel juhtudel, mille suhtes punkti a ei kohaldata, on geograafilised nimed peamise sõnumi suhtes teisejärgulised.

Üldise müügi edendamise ja kvaliteedimärkide edendamisega seotud müügiedendamise materjalidel peab olema Euroopa Liidu logo (üksnes visuaalse meedia puhul) ning järgmine tekst: „Euroopa Liidu abiga rahastatud kampaania“. Tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja käesoleva määruse artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevad tütarettevõtjad ei kasuta oma margitoodete/kaubamärkide edendamisel Euroopa Liidu logo.

- 5. Veo-, sortimis- ja pakkimiskulud, mis on seotud rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklites 16 ja 17 osutatud tasuta jagamisega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012, põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

▼B

6. Hoonestamata maa ost, kui ost on vajalik rakenduskavas sisalduva investee-ringu tegemiseks ja maa maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toimingu rahastamiskõlblikest kuludest; nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib keskkonnakaitse korral määrata kõrgema protsendimäära.
7. Varustuse ostmine, sealhulgas kasutatud seadmed, mida ei ole ostetud liidu või riigi toetuse eest seitse aastat enne praeguse ostu sooritamist.
8. Investeeringud transpordivahenditesse, kui tootjaorganisatsioon põhjendab nõuetekohaselt asjaomasele liikmesriigile, et transpordivahendit kasutatakse üksnes tootjaorganisatsiooni sisetranspordiks; ja investeeringud transpordivahendite täiendavatesse külmutus- või kliimaseadmetesse.
9. Liisimine, sealhulgas kasutatud seadmed, mida ei ole ostetud liidu või riigi toetuse eest seitse aastat enne praegust liisimist, jäädes eseme turuväärtuse piiresse.
10. Seadmete või esemete üürimine, kui see on ostmise alternatiivina majanduslikult põhjendatud ja liikmesriik selle heaks kiidab.
11. Investeeringud äriühingu aktsiatesse või kapitali, kui need aitavad kaasa rakenduskava eesmärkide saavutamisele.

▼M1

12. Juhendamisega seotud kulud rakenduskava kriisiennetus- ja -ohjemeetmete raames.

Käesoleva meetme kohased rahastamiskõlblikud kulud on:
 - a) korraldus- ja juhendamiskulud ning
 - b) juhendaja reisi- ja majutuskulud ning päevarahad.
13. Liidu territooriumil kolmanda riigi fütosanitaarnõuete täitmise protokolle käsitlevate läbirääkimiste, protokollide rakendamise ja haldamisega seotud kulud, kui need on kandnud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit tulenevalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 punktis a ja c osutatud kriisiennetus- ja -ohjemeetmetest, välja arvatud kolmanda riigi kulude hüvitamiseks.
14. Rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 14 osutatud müügiedendus- ja teavitusmeetmetega seotud kulud. Kõnealuste meetmete raames loetakse rahastamiskõlblikuks kulusid, mis on seotud müügiedendus- ja teavitusürituste korraldamisega ja nendel osalemisega, siia alla kuuluvad eelkõige avalike suhete alane töö ning müügiedendus- ja teavituskampaaniad, mis võivad seisneda ka riikliku, Euroopa ja rahvusvahelise tähtsusega üritustel, messidel ja näitustel osalemises. Tehnilise nõustamise teenuste kulud on rahastamiskõlblikud, kui need on vajalikud selliste ürituste või müügiedendus- ja teavituskampaaniate korraldamiseks või nendel osalemiseks.

IV LISA

Maksimumsummad toodete turult kõrvaldamiseks antava toetuse puhul, millele on osutatud artikli 45 lõikes 1

Toode	Maksimumtoetus (EUR / 100 kg)	
	Tasuta jagamiseks	Muudeks sihtotstarveteks
Lillkapsad	21,05	15,79
Tomatid (1. juuni – 31. oktoober)	7,25	7,25
Tomatid (1. november – 31. mai)	33,96	25,48
Õunad	24,16	18,11
Viinamarjad	53,52	40,14
Aprikoosid	64,18	48,14
Nektariinid	37,82	28,37
Virsikud	37,32	27,99
Pirnid	33,96	25,47
Baklažaanid	31,2	23,41
Melonid	48,1	36,07
Arbuusid	9,76	7,31
Apelsinid	21,00	21,00
Mandariinid	25,82	19,50
Klementiinid	32,38	24,28
Satsumad	25,56	19,50
Sidrunid	29,98	22,48

▼ M1

V LISA

Artikli 54 punktis b osutatud teave, mis tuleb liikmesriikide aastaaruandesse lisada

Kogu teave peab käima aruandes esitatava kalendriaasta kohta. See peab hõlmama teavet aruandeaasta kohta käivate kontrollide ja halduskaristuste kohta. Aasta jooksul muutuva teabe osas peaks aastaaruanne sisaldama ülevaadet aruandeaasta olukorra kohta 31. detsembri seisuga.

A OSA – TEAVE TURUKORRALDUSE JAOKS

1. Haldusalane teave

- a) Määruse (EL) nr 1308/2013 I jaotise II peatüki 3. jao ning II jaotise III peatüki 1., 2. ja 3. jao rakendamiseks vastu võetud riiklike õigusaktide muudatused.
- b) Rakenduskavade suhtes kohaldatava säästvate rakenduskavade riikliku strateegiaga seotud muudatused.

2. Teave tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude, tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude ning tootjarühmade kohta:

- a) tunnustatud/peatatud tunnustusega tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude, tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude ning tootjarühmade koguarv. Lisaks:
 - i) tootjaorganisatsioonide liitude puhul: tootjaorganisatsioonide liikmete arv;
 - ii) tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude puhul: tootjaorganisatsioonide liikmete arv ja liikmesriigid, kus iga liikme peakontor asub;
- b) peatatud tunnustusega tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude, tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude ning tootjarühmade koguarv. Lisaks tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude puhul: organisatsioonide liikmete arv ja liikmesriigid, kus iga liikme peakontor asub;
- c) liitudevaheliste ühinemiste arv kokku (jaotatuna koguarvu, uute organisatsioonide ja uute ID-numbrite kaupa);
- d) liikmete arv (kokku ja jaotatuna füüsiliste isikute, juriidiliste isikute ning puu- ja köögiviljade tootjate kaupa);
- e) rakenduskava/tunnustuskava omavate liitude/rühmade koguarv (jaotatuna tunnustatud ja peatatud tunnustusega liitude/rühmade ning ühinemiste kaupa);
- f) toodangu osa, mis on mõeldud turustamiseks värssete toodete turul (koos toodangu väärtuse ja mahuga);
- g) toodangu osa, mis on mõeldud töötlemiseks (koos toodangu väärtuse ja mahuga);
- h) puu- ja köögiviljatoodanguks kasutatava haritava maa kogupindala.

3. Teave asjaomaste kulude kohta:

- a) tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitudega seotud kulud (jaotatuna rakendusfondi, lõpliku rakendusfondi ja riikliku finantsabi kaupa);

▼ M1

- b) tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude rakenduskavade tegelikud kulud (jaotatuna eesmärgikohasteks meetmeteks ja tegevusteks);
 - c) tootjarühmade tegelikud kogukulud;
 - d) turult kõrvaldatud tooted jaotatuna toodete kategooriate kaupa (maht, kogukulud, ELi toetuse suurus ja sihtotstarbed (tasuta jagamine, kompostimine, töötlev tööstus ja muud)).
4. Teave seoses rakenduskavade ja tunnustuskavade seirega:
- a) tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitudega seotud näitajad (jaotatuna eesmärgikohasteks meetmeteks ja tegevusteks);
 - b) tootjarühmadega seotud näitajad.

B OSA – TEAVE RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLLIMISE JA HEAKSKIITMISE JAOKS

Teave kontrollide ja halduskaristuste kohta:

- a) liikmesriigi tehtud kontrollid: kontrollitud asutuste üksikasjad ja kontrollimiste kuupäevad;
- b) kontrollimäärad;
- c) kontrollide tulemused;
- d) kohaldatud halduskaristused.

▼ M3

VI LISA

Artikli 55 lõikes 1 osutatud hinna edastamine

Toode	Tüüp/sort	Esitusviis/suurus	Tüüpilised turud
Tomatid	Ümmargune	Suurus 47–102 mm, lahtiselt, 5 või 6 kg pakendites	Belgia Bulgaaria Saksamaa
	Kobartomat	Igat liiki kobarad, kuid üksikute tomatite keskmine suurus peab olema 47 mm või üle 47 mm, pakendid tootekaaluga 5 või 6 kg	Kreeka Hispaania Prantsusmaa
	Eri kujuga tomatid/ kirsstomatid	Lahtised või kobartomatid, eri kujuga tomatid, kuid üksikute tomatite keskmine suurus peab olema alla 47 mm (kirsstomatite puhul 40 mm), pakendid tootekaaluga ligikaudu 250–500 g	Itaalia Ungari Madalmaad Poola Portugal Rumeenia
Aprikoosid	Kõik tüübid ja sordid	Suurus 45–50 mm Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg	Bulgaaria Kreeka Hispaania Prantsusmaa Itaalia Ungari
Nektariinid	Valge viljalihaga	Suurus A/B Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg	Kreeka Hispaania Prantsusmaa
	Kollase viljalihaga	Suurus A/B Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg	Itaalia
Virsikud	Valge viljalihaga	Suurus A/B Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg	Kreeka Hispaania Prantsusmaa
	Kollase viljalihaga	Suurus A/B Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg	Itaalia Ungari Portugal
Lauaviinamarjad	Kõik seemnetega tüübid ja sordid	Alused või pakendid tootekaaluga 1 kg Alused või pakendid tootekaaluga 1 kg	Kreeka Hispaania Prantsusmaa
	Kõik seemneteta tüübid ja sordid		Itaalia Ungari Portugal

▼ M3

Toode	Tüüp/sort	Esitusviis/suurus	Tüüpilised turud
Pirnid	'Blanquilla'	Suurus 55/60, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg	Belgia Kreeka
	'Conference'	Suurus 60/65+, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg	Hispaania Prantsusmaa Itaalia
	'Williams'	Suurus 65+/75+, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg	Ungari Madalmaad
	'Rocha'		Poola Portugal
	'Abbé Fétel'	Suurus 70/75, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg	
	'Kaiser'		
	'Doyenné du Comice'	Suurus 75/90, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg	
Õunad	'Braeburn'	Suurus 65/80, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–20 kg	Belgia Tšehhi
	'Cox orange'		Saksamaa
	'Elstar'		Kreeka
	'Gala'		Hispaania
	'Golden delicious'		Prantsusmaa Itaalia
	'Jonagold' (või 'Jonagored')		Ungari Madalmaad
	'Idared'		Austria
'Fuji'	Poola		
'Shampion'	Portugal Rumeenia		
'Granny smith'			
'Red delicious' ja muud punased sordid			
'Boskoop'			
Satsumad	Kõik sordid	Suurus 1–X–3, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg	Hispaania
Sidrunid	Kõik sordid	Suurus 3–4, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg	Kreeka Hispaania Itaalia
Klementiinid	Kõik sordid	Suurus 1–X–3, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg	Kreeka Hispaania Itaalia
Mandariinid	Kõik sordid	Suurus 1–2, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg	Kreeka Hispaania Itaalia Portugal

▼ **M3**

Toode	Tüüp/sort	Esitusviis/suurus	Tüüpilised turud
Apelsinid	'Salustiana'	Suurus 3–6, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg	Kreeka Hispaania Itaalia Portugal
	'Navelinas'		
	'Navelate'		
	'Lanelate'		
	'Valencia late'		
	'Tarocco'		
	'Navel'		
Lillkapsas	Kõik tüübid ja sordid	Suurus 16–20 cm	Saksamaa Hispaania Prantsusmaa Itaalia Poola
Munataim (baklažaan)	Kõik tüübid ja sordid	Suurus 40+/70+	Hispaania Itaalia Rumeenia
Arbuus	Kõik tüübid ja sordid	Tavapärase standard representatiivsel turul	Kreeka Hispaania Itaalia Ungari Rumeenia
Melon	Kõik tüübid ja sordid	Tavapärase standard representatiivsel turul	Kreeka Hispaania Prantsusmaa Itaalia

VII LISA

III jaotises sätestatud piiril kehtiva hinna süsteemi alla kuuluvate toodete loetelu

Ilma et see piiraks kaupade kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldeeskirjade kohaldamist, on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik. Käesoleva lisa kohaldamisel määratakse III jaotisega ette nähtud korra reguleerimisala kindlaks käesoleva määruse viimase muudatuse vastuvõtmise ajal kehtivate CN-koodide reguleerimisala kohaselt. Kui CN-koodi ees on liide ex, määratakse täiendavate tollimaksude reguleerimisala kindlaks CN-koodide reguleerimisala ja toodete kirjelduste reguleerimisala ning vastava kohaldamisaja alusel.

A OSA

CN-kood	Kirjeldus	Kohaldamisaeg
ex 0702 00 00	Tomatid	1. jaanuar – 31. detsember
ex 0707 00 05	Kurgid (1)	1. jaanuar – 31. detsember
ex 0709 90 80	Artišokid	1. november – 30. juuni
0709 90 70	Kabatšokid	1. jaanuar – 31. detsember
ex 0805 10 20	Magusad apelsinid, värsked	1. detsember – 31. mai
ex 0805 20 10	Klementiinid	1. november – veebruari lõpp
ex 0805 20 30	Mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); vilkingid jms tsitrushübriidid	1. november – veebruari lõpp
ex 0805 20 50		
ex 0805 20 70		
ex 0805 20 90		
ex 0805 50 10	Sidrunid (<i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i>)	1. juuni – 31. mai
ex 0806 10 10	Lauaviinamarjad	21. juuli – 20. november
ex 0808 10 80	Õunad	1. juuli – 30. juuni
ex 0808 20 50	Pirnid	1. juuli – 30. aprill
ex 0809 10 00	Aprikoosid	1. juuni – 31. juuli
ex 0809 20 95	Kirsid, välja arvatud hapukirsid	21. mai – 10. august
ex 0809 30 10	Virsikud, k.a nektariinid	11. juuni – 30. september
ex 0809 30 90		
ex 0809 40 05	Ploomid	11. juuni – 30. september

B OSA

CN-kood	Kirjeldus	Kohaldamisaeg
ex 0707 00 05	Töötlemiseks ettenähtud kurgid	1. mai – 31. oktoober
ex 0809 20 05	Hapukirsid (<i>Prunus cerasus</i>)	21. mai – 10. august